

Jaarverslag 2025

Naam:	De Stroming, Stichting voor Protestants Christelijk primair onderwijs in het Land van Heusden en Altena
Werkgeversnummer:	41239
Postbus:	161, 4250 DD Werkendam
Bezoekadres:	Waardhuizen 38
Postcode:	4287 LS
Plaats:	Waardhuizen

CvB : vastgesteld op 24-06-2026
RvC : goedgekeurd op 29-06-20

Inhoud

1. Voorwoord	4
2. Thema's uit wet- en regelgeving	5
1. Sociale veiligheid	5
2. Allocatie	5
3. Strategisch personeelsbeleid	5
4. Banenafpraak	6
5. Informatiebeveiliging & privacy	6
3. Visie & besturing	7
1. Missie en visie	7
2. Besturing	7
3. Naleving branchecode	12
4. Verslag toezichthoudend orgaan	12
5. Omgeving	13
6. Toegankelijkheid en toelating	13
7. Klachten	14
8. Verantwoording en dialoog	15
4. Risicomanagement	16
1. Strategie en risico's	16
2. Verantwoording gevoerd risicomanagement	17
5. Bedrijfsvoering	18
1. Bedrijfsvoering	18
2. Duurzaamheid	18
6. Ontwikkeling & Maatschappelijke thema's	19
1. Een sterke basis en hoge kwaliteit	19
2. Sociale veiligheid en gelijke behandeling	19
3. Huisvesting	19
4. Ontwikkelingen verbonden partijen	20
5. Zaken met maatschappelijke impact	21
6. Leerlingen	21
7. Personeel	22
1. FTE's	22
2. Ziekteverzuim	24
3. Regelingen starters en schoolleiders	26
4. VOG's	26
8. Onderwijs en kwaliteit	27
1. Passend Onderwijs	29
7. Financiële paragraaf	30
1. Balans en toelichting	30
2. Staat van baten en lasten en toelichting	30
3. Kengetallen	31
4. Toelichting investeringsbeleid	33
5. Treasury	34
6. Continuïteitsparagraaf	35
8. Onderwijsprestaties doorstroomtoets 2025	39
9. Jaarrekening	40

1 Voorwoord

Voor u ligt het bestuursverslag 2025 van De Stroming, Stichting voor Protestants Christelijk primair onderwijs in het Land van Heusden en Altena.

In dit bestuurlijk jaarverslag wordt verantwoord op welke manier de reguliere bekostiging vanuit de overheid is aangewend om tot het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs te komen. Scholen van De Stroming streven naar goede onderwijsresultaten en daarmee ook naar gelukkige leerlingen. Binnen al onze teams beseffen we dat als een leerling zich gezien en gehoord voelt, het kan komen tot leren en ontwikkelen. In ons strategisch beleidsplan 'Leren groeien in verbinding' (2023) staat beschreven hoe we elkaar hierin stimuleren.

Binnen het onderwijs richten we ons op goede onderwijsresultaten en het ontwikkelen van gelukkige leerlingen. Binnen het bestuurlijk jaarverslag richten we ons op de verantwoording van de cijfers die bovenstaande mogelijk maakten. Chris Lindhout schreef over cijfers en resultaten en volgende:

Waarderen meten beoordelen

Wat is de maat waarmee liefde wordt gemeten?

Wie kent een toets waarmee vertrouwen wordt geteld?

Wie kent een schaal waarop je vriendschap af kunt zetten?

Wie kent een test waarmee geloof wordt vastgesteld?

Testen toetsen

Registreren en meten

Onderzoeken en keuren

Om wat zeker te weten?

Dat je gelukkig bent?

Goed in je vel?

Tevreden en dankbaar?

... er is geen tabel

geen schaal en geen norm

voor de meest waardevolle zaken.

Maar de maat waar ik mijn leven op bouw

is Gods liefde en eeuwige trouw!

M. (Martin) de Kock MBA-ME
College van Bestuur

• A Bestuursverslag

2 Thema's vanuit wet- en regelgeving

De Stroming legt in dit bestuursverslag verantwoording af over de politieke of maatschappelijke thema's voor het PO zoals benoemd in de brieven van de Minister en de RJO:

2.1 Sociale Veiligheid

Sociale veiligheid is ook in 2025 een belangrijk thema voor onze scholen geweest. Vanuit de overheid zal in de aankomende jaren een meldpunt worden gecreëerd voor ouders en leerlingen, komt er een meldplicht sociale onveiligheid voor scholen en wordt de jaarlijkse monitoring op dit thema uitgebreid en verdiept.

De scholen van De Stroming werken actief aan de Sociale Veiligheid van de leerlingen. Zo heeft iedere school een methode gerichte benadering van het verwerven en versterken van sociale vaardigheden, waarbinnen respectvolle omgang met de medemens wordt bevorderd.

Binnen De Stroming wordt gewerkt met een Veiligheidsplan, waarin ook de manier beschreven staat waarop de Sociale Veiligheid wordt beleefd door leerlingen en medewerkers. De peilingen die hiervoor worden gebruikt, zijn ook in 2025 gebruikt.

Iedere school beschikt over een contactpersoon. Wie dat is, staat beschreven in de schoolgids van de scholen. Ook beschikt De Stroming over 2 externe vertrouwenspersonen die kunnen worden benaderd met vragen & klachten over ervaren veiligheid. Elders in dit jaarverslag is een verslag van hun activiteiten in 2025 opgenomen.

2.2 Allocatie

De bekostiging van de scholen voor kalenderjaar 2025 was gebaseerd op het leerlingenaantal op 1 februari 2024. Voor de allocatie van de middelen is deze baten het vertrekpunt voor elke schoolbegroting. Voorbereid door de bestuurder en controller gaat het directieurenberaad akkoord met het voorstel om een bedrag aan bovenschoolse afdracht per leerling over te dragen aan het bovenschools niveau. Inzichtelijk wordt gemaakt in de begroting wat van deze afdracht bovenschools bekostigd wordt. Ook wordt op een vergelijkbare wijze vastgesteld wat het budget is voor elke school.

Elementen van de begroting zijn twee met elkaar samenhangende perspectieven:

- het financiële perspectief: het afstemmen van de lasten op de baten, uitgezet in tijd en geld, zodat monitoring en controle mogelijk is;
- het onderwijskundige perspectief: borging van kwaliteit en ontwikkeling van een imago dat geassocieerd wordt met betrouwbaarheid, hoge prestaties en innovatie.

Ook kennen we uitgangspunten bij de begroting en het toewijzen van de middelen. Zo vormen onze kernwaarden het vertrekpunt, dient de begroting gericht te zijn op continuïteit van de organisatie, moet de jaarbegroting passen in het meerjaren perspectief, dient er openheid te zijn naar belanghebbenden, dient de begroting een financiële vertaling te zijn van inhoudelijk (onderwijskundig) gemaakte keuzes conform het schoolplan en streven we naar een in principe sluitende begroting voor alle afzonderlijke scholen. We hanteren enkele centraal vastgestelde kengetallen, zoals de bandbreedte voor personele inzet en ratio's voor schoolmanagement, interne begeleiding en leerkracht - leerling.

2.3 Strategisch personeelsbeleid

In het kader van strategisch personeelsbeleid is het uitgangspunt van De Stroming dat maximaal 83% van de totale uitgaven gerelateerd zijn aan personele kosten. De voornaamste post betreft de loonkosten. Maar naast loonkosten maken de scholen van De Stroming ook kosten voor bijvoorbeeld nascholing en overige personele kosten. In de paragraaf over personeel staat meer beschreven over de manier waarop strategisch personeelsbeleid vormkrijgt.

Als stichting zijn we actief betrokken op initiatieven vanuit onderwijsregio Rivierenland. Het CvB maakt deel uit van de stuurgroep van deze brede onderwijsregio, terwijl de bovenscholse opleidingscoördinator en beleidsmedewerker HRM deel uitmaken van netwerken die gericht zijn op werving en inductie van nieuwe personeelsleden binnen onze scholen.

2.4 Banenafpraak

In het kader van de banenafpraak zijn er in 2025 door De Stroming geen nieuwe acties ondernomen, om mensen uit de Participatiewet die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen, of schoolverlaters uit het VSO, of praktijkonderwijs een plaats binnen onze organisatie te geven. Wel werden bestaande initiatieven voortgezet. Zo zijn op 2 van onze scholen in Werkendam mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt actief. Op één school is er sprake van een directe verbinding van een collega met het schoolteam en op een andere school binnen een mfa, wordt samengewerkt met collega's van SoVak, een stichting met arbeidsplaatsen voor mensen met een (licht) verstandelijke beperking. Als Stroming staan we ook op andere scholen open voor nieuwe initiatieven op dit punt.

2.5 Informatiebeveiliging en privacy

In 2024 is op initiatief van onze functionaris gegevensbescherming, die werkzaam is bij de CED groep een werkgroep actief geweest die de mate waarop we informatiebeveiliging en privacy geregeld hebben binnen De Stroming tegen het licht heeft gehouden. In deze werkgroep waren medewerkers actief met verschillende rollen en achtergronden. Hierbij moet worden gedacht aan directeur, administratief personeel op Stromingsniveau en ICT-coördinatoren op de scholen. De werkgroep heeft activiteiten uitzet in de daaropvolgende kalenderjaren.

In 2025 zijn 2 van onze scholen bezocht door de functionaris gegevensbescherming, om op de werkvloer te kijken, hoe dat er met privacy wordt omgegaan. Deze bezoeken hebben geleid tot aanbevelingen die niet alleen hebben geleid tot verbeteringen op schoolniveau, maar deze droegen ook bij aan de bewustwording op Stromingsniveau. Er zijn in 2025 geen datalekken geregistreerd en ook geen zaken aan orde gekomen, waarbij verhoogd risico op privacyschending wordt gelopen.

Vanuit de in 2024 ondernomen activiteiten op het gebied van informatiebeveiliging en privacy zijn nieuwe voornemens gemaakt, die verder worden uitgerold in de komende jaren. Hierbij moet worden gedacht aan het uitrollen van 2-staps verificatie bij het gebruik van onze Google Stromings omgeving en het nog beter op overzicht krijgen van de lopende verwerkings- & gebruikersovereenkomsten met digitale dienstverleners.

3 Visie en besturing

3.1 Missie en visie

Missie

Het is onze missie kinderen tussen de 4 en 12 jaar, die in het Land van Heusden en Altena wonen, onderwijs te bieden vanuit protestants-christelijke waarden en normen. Dat doen wij vanuit de kracht van verbinding en samenwerking. Hierbij delen we expertise en tonen we solidariteit. We werken vanuit wederzijds respect, betrokkenheid op de kinderen en aandacht voor elkaar. We streven naar thuisnabij onderwijs voor ieder kind, waarbij in elke kern van de gemeente Altena een school is.

Visie

Onze stip op de horizon: Wij zijn door meer inclusief onderwijs in staat tegemoet te komen aan onderwijsbehoeften van de kinderen op een manier waarbij zij zich veilig, gezien en gewaardeerd voelen. We halen resultaten die passen bij de leerlingenpopulatie en achtergronden van ouders. We streven ernaar om samen met partners binnen en buiten de organisatie het onderwijs te ontwikkelen zodat de kinderen een waardevolle bijdrage leveren aan de samenleving van vandaag en morgen.

3.2 Besturing

De Stroming is een stichting en als vereniging opgericht op 23 november 2000 statutair gevestigd in de gemeente Altena). De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 18061433. Zoals in de statuten van de vereniging was omschreven stelt De Stroming zich ten doel werkzaam te zijn tot oprichting en instandhouding van basisscholen voor protestants-christelijk onderwijs in de kernen van de gemeente Altena, waarbij elke school zoveel mogelijk vrijheid krijgt om binnen de kaders van het bestuur haar eigen schoolcultuur te realiseren.

De Stroming is volledig gericht op het algemeen nut. Dit blijkt uit de statutaire doelstelling van de stichting en de voorgenomen en uitgevoerde activiteiten. De Stroming dient met nagenoeg geheel van al haar activiteiten het algemeen belang. De stichting heeft geen winstoogmerk met het geheel van haar activiteiten die het algemeen belang dienen.

De Stroming en de mensen die rechtstreeks bij de stichting betrokken zijn, voldoen aan de integriteitseisen, zoals de ANBI wetgeving voorschrijft. Geen enkel natuurlijk persoon of rechtspersoon beschikt over het vermogen van de instelling alsof het zijn eigen vermogen is. Bestuurders en beleidsbepalers mogen geen meerderheid hebben in de zeggenschap over het vermogen van de instelling.

De Stroming houdt niet meer vermogen aan dan redelijkerwijs nodig is voor het werk van de instelling. Als stichting zien we toe op rechtmatige en doelmatige besteding van het eigen vermogen. De Stroming heeft een strategisch beleidsplan, dat iedere vier jaar wordt geëvalueerd en geactualiseerd. Bij de uitvoering van haar beleid ziet de stichting toe op een redelijke verhouding tussen beheerkosten en bestedingen.

Statutair is vastgelegd, dat geld dat overblijft na opheffing van de stichting wordt besteed aan een ANBI, of aan een buitenlandse instelling die voor minimaal 90% gericht is op het algemeen nut.

De Stroming voldoet aan de administratieve verplichtingen die de ANBI-status vereisen en publiceert specifieke gegevens op de eigen website.

Onderwijsaanbod

In 2025 is op de scholen van De Stroming vervolg gegeven aan het verzorgen van onderwijs met een goede en gedifferentieerde instructie, een goed klassenmanagement en een veilig pedagogisch klimaat. Alle scholen van De Stroming zien een goed en veilig pedagogisch klimaat als de basis voor het onderwijs aan de kinderen. In principe werken alle scholen nog met het leerstofjaarklassensysteem, maar hierbinnen worden verschillende alternatieven en differentiatievormen toegepast. De kleine(re) scholen van De Stroming werken met combinatieklassen en soms ook met drie-combi's.

Bevoegd gezag

De Stroming is sinds 22 juni 2022 een stichting en heeft haar statutaire zetel in de gemeente Altena.

Naam/Bevoegd gezag	De Stroming Stichting voor Protestants Christelijk primair onderwijs in het Land van Heusden en Altena
E-mail	bestuur@destroming.eu
Website	www.destroming.eu
Administratie/Bestuursnummer	41239
Kamer van Koophandel	18061433

Voorzitter raad van commissarissen	de heer T. Groeneveld (januari - augustus) de heer J.G. Wassink (september - december)
College van bestuur	de heer M. de Kock

Situering van de scholen

CBS De Ark – BRIN 05AY
Dorpsstraat 62, 4268 GK Meeuwen
Telefoon: 0416 – 35 23 41
Directeur: mevrouw J. Wijnands-Westerlaken

CBS Het Baken - BRIN 08BK
Koelemaaiër 1, 4251 DT Werkendam
Telefoon: 0183 – 50 14 86
Directeur: de heer J.A. Nieuwkoop

CBS Eben Haëzer - BRIN 06WN
Oude Ban 14, 4285 TH Woudrichem
Telefoon: 0183 – 30 93 38
Directeur: mevrouw C. Verschoor-van As

CBS Het Fundament - BRIN 06OW
Van der Beekstraat 14, 4265 HS Genderen
Telefoon: 0416 – 35 50 74
Directeur: mevrouw J. Wijnands-Westerlaken

CBS 't Kompas – BRIN 09UJ
Hoofthanden 1, 4251 BE Werkendam
Telefoon: 0183 – 50 19 55
Directeur: mevrouw K. de Boer

CBS De Parel – BRIN 04TK
Kruisstraat 31, 4284 EB Rijswijk
Telefoon: 0183 – 44 19 83
Directeur: mevrouw H.G. van Gammeren

PCB De Regenboog – BRIN 07ZY
Hasselmanstraat 1, 4255 HL Nieuwendijk
Telefoon: 0183 – 40 22 22
Directeur: mw. D. van Berkel

CBS De Sprankel – BRIN 05NM
Wilhelminaplantsoen 1b, 4271 AX Dussen
Telefoon: 0416 – 39 11 09
Directeur: mevrouw K.C. Dekker - Schaap

CNS d'Uylenborch – BRIN 07JC
De Borchgravenstraat 54, 4286 BN Almkerk
Telefoon: 0183 – 40 13 39
Directeur: mevrouw A.H. Schermers-van Elderen

CBS De Verrekijker – BRIN 04VV
Waardhuizen 38, 4287 LS Waardhuizen
Telefoon: 0183 – 44 13 03
Directeur: mevrouw A.H. Schermers-van Elderen

CBS De Zaaier – BRIN 04JF
Burgemeester Baxlaan 3, 4281 KN Andel
Telefoon: 0183 – 44 19 77
Directeur: mw. C. van Tilborg

Interne organisatiestructuur

De Stroming is een stichting en kent de volgende organen:

- het bestuur, bestaande uit het college van bestuur (CvB)
- de interne toezichthouder, bestaande uit de raad van commissarissen (RvC)
- de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

De raad van commissarissen ziet toe op het bestuur. Het college van bestuur fungeert als het bevoegd gezag. Voor de dagelijkse gang van zaken wordt de stichting bestuurd door het college van bestuur. Het college van bestuur is voorzitter van het directeursberaad en onderhoudt een nauw contact met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Het college van bestuur stelt het beleid vast.

Elke school heeft een directeur die integraal verantwoordelijk is voor zijn of haar school. Elke school heeft een medezeggenschapsraad en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad bestaat uit zowel personeelsleden als uit ouderleden.

Het bestuursbureau verleent ondersteunende diensten en heeft de volgende medewerkers:

Mevrouw A. Scherff-Jonkman, secretaresse

Mevrouw E. van Es-van Noorloos, beleidsmedewerker HRM

Mevrouw T. Tankens, controller (januari - juli), vanaf augustus is de dienstverlening op gebied controller ingekocht bij ONS Onderwijsbureau.

De heer R. de Goeij, beleidsmedewerker huisvesting

De stichting heeft een bovenschoolse Talentengroep die gehuisvest is op de Eben Haëzer in Woudrichem, een bovenschoolse Werkplaats is gehuisvest op Het Baken in Werkendam.

De stichting heeft een klein bestuurskantoor op De VerreKijker in Waardhuizen, waar de beleidsmedewerker HRM (personeel), de controller en de secretaresse werkzaam zijn.

Het bestuur van de stichting is ingericht conform de code Goed Bestuur en beschikt over een intern toezichtkader. De stichting werkt met de volgende verplichte gedragscodes voor personeel:

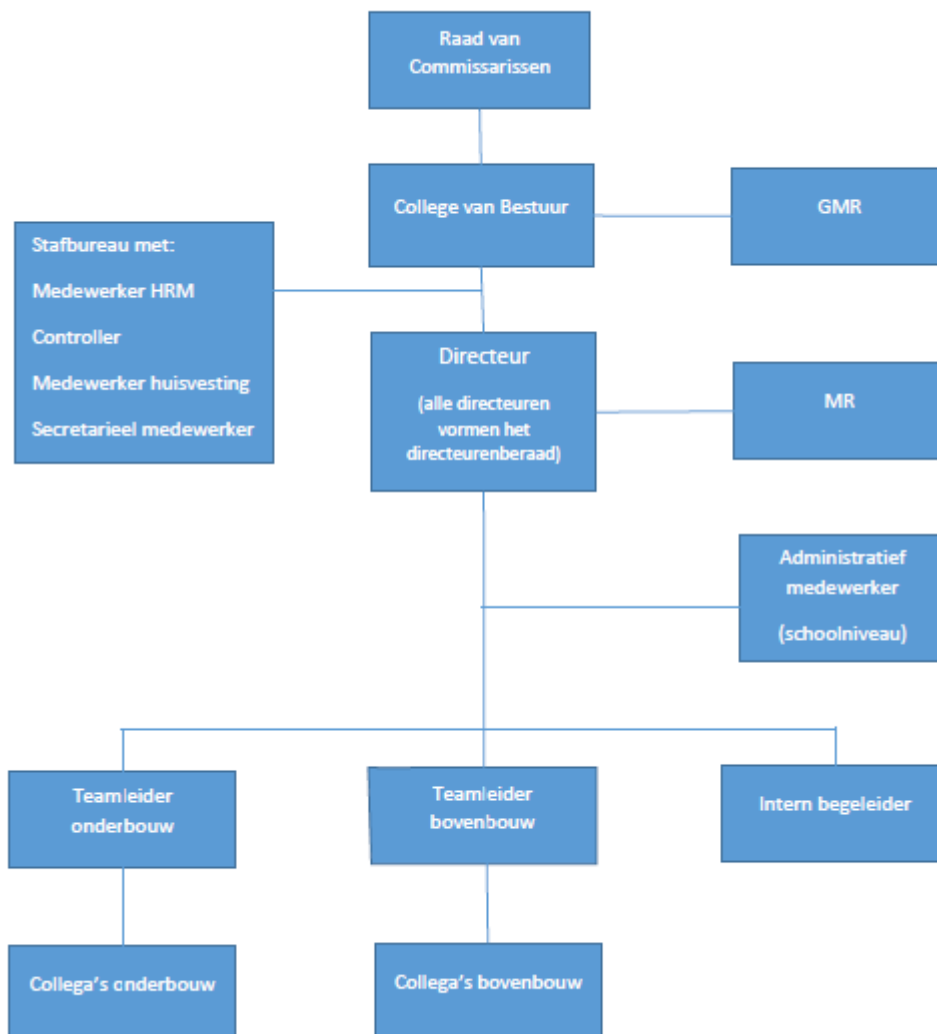
- Gedragscode
- Integriteitscode
- Klachtenregeling
- Klokkenluidersregeling

Bovenstaande regelingen en codes zijn voor een deel gepubliceerd op onze publiek toegankelijke website en voor een deel op ons intranet dat is bestemd voor personeelsleden. Naast bovenstaande codes zet de rechtspersoon de volgende 'soft controls' in die een positieve werkcultuur betrokken lerarengedrag en motivatie bevorderen:

- Korte lijnen en transparante communicatie. RvC, CvB, GMR informeren elkaar actief en treffen elkaar minstens 2 maal per jaar in een speciaal hiervoor ingericht overleg. Het bestuurskantoor is benaderbaar en erop gericht het werk in de scholen zo goed mogelijk te laten lopen. De RvC laat zich ook direct informeren over de gang van zaken binnen de stichting, door schoolbezoek.
- Vanuit de stichting wordt jaarlijks aandacht besteed aan de dag van de leraar en gezorgd voor een kerstattentie.
- Eens per twee jaar vindt er een centrale studiedag voor alle personeelsleden van De Stroming plaats. In oktober 2024 kwamen we hiervoor bij elkaar in Almkerk.

Organogram:

College van bestuur, raad van commissarissen en gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

De Stroming heeft een raad van commissarissen in 2025 bestaande uit:

- De heer T. Groeneveld (voorzitter, tot september 2025));
- De heer D.W.H. van Bennekom (lid, v/a september 2025)
- De Heer J.G. Wassink (voorzitter, v/a september 2025)
- Mevrouw R. Bouman (lid, tot september 2025);
- Mevrouw M.P.J. van Goch (lid, v/a september 2025)
- Mevrouw P.W.J. van Dalen-van Balen (lid);
- De heer A. Smits (lid).

Het college van bestuur van De Stroming bestaat uit dhr. M. de Kock.

Betaalde en onbetaalde (neven)functies van de bestuurders en toezichthouders

Overzicht nevenfuncties college van bestuur:

De heer M. de Kock	mede eigenaar Syncoop Advies VOF (bezoldigd)
Overzicht nevenfuncties directeuren:	
Mevrouw H.G. van Gammeren	Geen
Mevrouw K.C. Dekker - Schaap	Geen
Mevrouw J. Wijnands-Westerlaken	deelname aan projectgroep vanuit de Marnix Academie (bezoldigd)
Mevrouw A.H. Schermers-van Elderen	Raadslid namens CU in gemeente Altena (bezoldigd), pastoraal medewerker Vrije Evangelische Gemeente de Burcht Sleeuwijk (onbezoldigd),
Mevrouw C. Verschoor-van As	Leidinggevende gehandicapten catechese (bezoldigd)
Mevrouw D. van Berkel	Geen
De heer J.A. Nieuwkoop	Geen
Mevrouw K. de Boer	Geen
Mevrouw C. van Tilborg	Geen

Overzicht nevenfuncties leden raad van commissarissen:

De heer T. Groeneveld	Lid commissie Governance, cultuur en organisatie Verus Woerden (onbezoldigd), Lid raad van commissarissen Huisarts en Zorg Gorinchem (bezoldigd), Voorzitter raad van commissarissen Stichting De Waarden Zevenbergen (bezoldigd), ouderling met bijzondere opdracht PKN Dongen-Rijen (onbezoldigd), Lid Regionaal College voor het Opzicht van de PKN regio Noord-Brabant/Limburg en Réunion Wallone (onbezoldigd)
De heer J.G. Wassink	Voorzitter Raad van Advies Iveco Schouten, Giessen (bezoldigd) Lid Raad van Toezicht De Waarden (bezoldigd)
Mevrouw R. Bouman	Geen
Mevrouw P.W.J. van Dalen-van Balen	Geen
De heer A. Smits	Geen
De heer D.W.H. van Bennekom	Raadslid gemeente Hardinxveld-Giessendam (bezoldigd)
Mevrouw M.P.J. van Goch	lid Raad van Toezicht stichting Opwijs (bezoldigd)

Noch bij het college van bestuur, noch bij de directeuren, noch bij de raad van commissarissen is sprake van conflicterende nevenfuncties.

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad bestond in 2025 uit de volgende leden:

naam	functie	geleding	school
Mevr. A. van der Meijden	lid	personeel	't Kompas
Mevr. C. de Jongh	lid	personeel	De Parel
Mevr. K. van Beek	lid	personeel	De Zaaier
Mevr. M. de Boon	lid	personeel	De VerreKijker
Dhr. L. Hoftijzer	lid (tot augustus 2025)	ouder	De Parel
Mevr. A. Tolenaars	lid	ouder	De Regenboog
Dhr. A. de Jong	lid	ouder	De Sprankel
Mevr. E. Donders	secretaris	personeel	Het Fundament
Mevr. T. Kuipers	lid	personeel	Eben-Haezer
Mevr. N. Bulthuis	lid	ouder	Eben-Haezer
Dhr. N. van Tilborg	lid	ouder	d'Uylenborch

3.3 Naleving branchecode

Bij De Stroming zijn bestuur en toezicht zowel functioneel als organiek gescheiden. De raad van commissarissen hanteert voor haar functioneren en toezichthoudende rol de in de codes voor goed bestuur (van primair onderwijs) opgenomen aanbevelingen van goed bestuur. Er is geen sprake van afwijkingen ten opzichte van de code goed bestuur. De nieuwe (december 2020) Code Goed Bestuur wordt aangehouden. In 2023 heeft er collegiale consultatie plaatsgevonden met het toezichthoudend deel van het bestuur van Stichting Kalisto te Woerden e.o.

3.4 Verslag toezichthoudend orgaan

Verslag Raad van Commissarissen van Stichting De Stroming 2025

Algemeen

De Raad van Commissarissen (RvC) hanteert voor zijn functioneren “de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs” en de “Code Goed Toezicht” van de VTOI-NVTK (thans VTO3). Er hebben zich binnen de RvC geen situaties voorgedaan waarbij er sprake was van (potentieel) tegenstrijdig belang. Wel is er extra aandacht besteed aan dit onderwerp waarbij ook de GMR is betrokken.

De RVC heeft in 2025 9x vergaderd. Voorafgaand aan elke vergadering heeft de RVC een overleg zonder bestuurder. Aan het eind van elke vergadering wordt het besprokene geëvalueerd door één van de deelnemers van de vergadering.

Belangrijkste agendapunten RVC

- Strategische samenwerking met de diverse partners in het onderwijs.
- Goedkeuren begroting 2025 en jaarrekening 2024.
- Het zoeken van nieuwe leden voor de RvC, in verband met aflopen zittingstermijn van 2 leden.
- Diverse rapportages op het gebied onderwijs, personeel en financiën.

Commissies

De RvC werkt met een tweetal commissies: een auditcommissie en een remuneratiecommissie. Deze commissies bereiden belangrijke besluiten voor die de RvC moet gaan nemen. De reglementen van deze commissies zijn door de RvC vastgesteld. De auditcommissie heeft zich in 2024 beziggehouden met het functioneren van de externe accountant en de opvolging hiervan. Het advies uitbrengen aan de RVC met betrekking tot de jaarrekening 2023 en de begroting 2025. Tevens is er aandacht besteed aan de rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen.

Bespreekpunten van de remuneratiecommissie waren de bezoldiging van de Bestuurder en de RVC in 2024. Tevens zijn er functioneringsgesprekken met de bestuurder gehouden, hierbij zijn ook afvaardigingen van de GMR, directeurenberaad en bestuurskantoor betrokken. Daarnaast is ook het opleidingsprogramma van de bestuurder aan de orde geweest en goedgekeurd.

Overleg Bestuurder en Voorzitter RvC

Voorafgaand aan de reguliere RVC vergadering hebben de bestuurder en de voorzitter van de RVC agendaoverleg en de punten in het periodieke bestuur verslagen. Daarnaast klankborden de Bestuurder en Voorzitter regelmatig over diverse kwesties indien noodzakelijk vindt hierover terugkoppeling plaats in de reguliere RvC vergaderingen.

Permanente Educatie en Zelfevaluatie

Een nieuw lid van de RvC heeft zich georiënteerd op een leergang startend toezichthouder in het onderwijs bij de VTOI. Aanvang van dit traject is maart 2026.

De opbrengst van de zelfevaluatie onder leiding van een externe in november 2024 is in 2025 nader besproken. Kort na de zomer van 2025 is ook het proces van werven en benoemen van nieuwe RvC-leden in een aparte bijeenkomst geëvalueerd.

Stakeholders

- De GMR: een delegatie van de RvC heeft een GMR bezocht. Tevens vindt er ongeveer 2 keer per jaar een driehoeksoverleg plaats met de voorzitters van Bestuur, GMR en RvC plaats.
- Leden van de RvC hebben aan alle scholen een schoolbezoek afgelegd.

3.5 Omgeving (internationaal, nationaal, regionaal, lokaal)

Internationalisering speelt op de scholen van De Stroming geen rol. Er lopen geen uitwisselingsprogramma's. We verwachten ook in de komende jaren weinig impact van internationalisering.

De Stroming is op nationaal niveau lid van de PO-raad en van Verus. Ook is De Stroming partner in onderwijs en ontwikkeling van de Marnix Academie. Dit in het kader van 'opleiden in de school'. In 2025 waren onze 11 scholen gecertificeerd opleidingsschool.

Op regionaal niveau maakt De Stroming uit van twee samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs. In vereniging samenwerkingsverband Driegang (28.16) participeren: Het Bakken Werkendam, 't Kompas Werkendam, De Regenboog Nieuwendijk, De Sprankel Dussen, d'Uylenborch Almkerk, Eben Haëzer Woudrichem, De VerreKijker Waardhuizen, De Parel Rijswijk en De Zaaier Andel. In stichting samenwerkingsverband PO Langstraat, Heusden, Altena (30.10) participeren Het Fundament Genderen en De Ark Meeuwen.

Lokaal en regionaal heeft De Stroming een samenwerkingsovereenkomst met de Willem van Oranje scholengroep, statutair gevestigd in Waalwijk, deze is per 1 januari 2024 gefuseerd met stichting CVO-AV te Gorinchem en gaat verder onder de naam Stichting Willem van Oranje Onderwijsgroep. In 2021 is een intentieovereenkomst tot bestuurlijke samenwerking voorbereid door de volgende besturen: CBS de Brug te Waspik, CB de Rank te Sprang-Capelle, PCB de Morgenster te Sleeuwijk, Stichting Scholengroep Willem van Oranje te Waalwijk en vereniging voor Protestants-Christelijk Onderwijs De Stroming in Altena.

De Stroming is aangesloten bij onderwijsregio Rivierenland. Via deze samenwerking van besturen in het PO en VO worden vanaf januari 2025 gelden uitgekeerd die erop zijn gericht om de arbeidsmarktontwikkeling mede vorm te geven. De overheid stimuleert door de onderwijsregio's het samen opleiden en begeleiden van startende leraren, om zo het toenemende lerarentekort tegen te gaan. Penvoerder van de onderwijsregio Rivierenland is WvOO te Gorinchem.

3.6 Toegankelijkheid en toelating

De scholen die ressorteren onder De Stroming zijn scholen die regulier basisonderwijs bieden aan leerlingen van 4 - 12 jaar. Deze scholen zijn algemeen toegankelijk, waarbij de protestants-Christelijke grondslag dient te worden gerespecteerd.

Er zijn echter grenzen aan de mogelijkheden van de scholen. Aan niet alle kinderen kan, bijvoorbeeld bij bepaalde problematieken, een passende plek worden geboden. De mogelijkheden voor de scholen zijn vastgelegd in het schoolondersteuningsprofiel (SOP). Voor leerlingen die niet op de school van hun keuze terecht kunnen, wordt in overleg met de ouders binnen de vereniging dan wel binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs gezocht naar een passende onderwijsplek.

3.7 Klachten

Zie ook de bijlage voor het jaarverslag van de vertrouwenspersonen.

Tabel 1: Aard en aantal meldingen 2025

Aard meldingen	Aantal	Melder	Toelichting	Resultaat
grens overschrijdend gedrag	-			
Conflict met collega	-			
Overig	2	- schooldirecteur - schooldirecteur	- klacht ouders over pedagogische vaardigheden leerkracht - klacht ouders over fysiek grens overschrijdend gedrag tussen kinderen en de reactie van school hierop	- vervolg plan verduidelijkt - duidelijke (borgings-) afspraken
Totaal	2			

Trend

In 2025 zijn er twee meldingen door de vertrouwenspersonen behandeld.

De stijging van het voorgaande jaar zien we in 2025 niet terug.

Tabel 2: Overzicht aard en aantal meldingen in de afgelopen vijf jaren

	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal melding	2	1	0	6	2
Aard van melding	Meningsverschil ouders met schoolleiding (2x)	Passend onderwijs / Meningsverschil ouders met schoolleiding	-	- Meningsverschil ouders met schoolleiding (5x) - arbeidsconflict	omgaan met grens- ouders met overschrijdend gedrag (2x)

Net als in 2024 is opvallend het aantal meldingen bij vertrouwenspersonen dat wordt gedaan door een schooldirecteur.

Klachtencommissie

De externe vertrouwenspersonen hebben in 2025 geen melder verwezen naar de Landelijke Klachtencommissie.

BELEID & CONTACT

Van mei 2020 tot en met augustus 2025 is dhr. Dick Nederveen externe vertrouwenspersoon geweest. Vanaf september 2025 is hij vervangen door Hilda Freije. Sinds oktober 2023 is mevr. Gerarda van der Nat gestart als extern vertrouwenspersoon.

In 2024 werd de klachtenregeling van de Stroming herzien, ook in overleg met de externe vertrouwenspersonen. De klachtenregeling en de beschikbaarheid van contactpersonen en de externe vertrouwenspersonen is uitgewerkt in de verschillende schoolgidsen. Er is geen uniforme vermelding van de klachtenregeling en de werkwijze vertrouwenspersonen.

Er is een eigen emailadres voor de externe vertrouwenspersonen. Dit is gecommuniceerd naar alle MT leden en interne vertrouwenspersonen (contactpersonen), met de aanbeveling om het emailadres door te geven aan medewerkers en ouders.

3.8 Verantwoording en dialoog

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad van onze scholen wordt actief betrokken bij het initiëren en op onderdelen instemmen met gezamenlijk beleid op de scholen. Hiertoe wordt iedere vergadering een informerende 'bestuursbrief' door de bestuurder verstrekt en daarnaast een passende toelichting gegeven op de actuele onderwerpen en beleidsthema's waar over wordt gesproken.

Een aantal keren per jaar is er overleg tussen de voorzitters van de GMR en de Raad van Commissarissen en de bestuurder. Ook schuiven 2 keer per jaar een aantal RvC leden aan bij een deel van de GMR vergadering, om zo van elkaar op de hoogte te zijn welke items zorg en aandacht in de verschillende gremia hebben. Communicatie met ouders vindt in principe via de scholen plaats, behalve bij zaken die schooloverstijgend zijn.

Met de gemeente is er een open dialoog over verschillende beleidsthema's. Zo zijn er diverse Stuurgroepvergaderingen rondom de nieuwbouw van scholen, alsmede ontmoetingen tussen directies van de scholen voor primair onderwijs binnen de gemeente en werk- & stuurgroep overleggen die bij moeten dragen aan een betere aansluiting tussen opvang, onderwijs en jeugdzorg. Samen met de beleidsmedewerkers van de gemeente Altena en collega bestuurders binnen de gemeente is gezocht naar passende invulling van de Taalklas.

4 Risicomanagement

Deze paragraaf is opgenomen als onderdeel B Overige rapportages van de verplichte gegevensset die door het Ministerie is voorgeschreven (B1 en B2).

4.1 Strategie en risico's

Teneinde de risico's zoveel mogelijk te beperken hanteert De Stroming een planning & control-cyclus, waarbij de directeuren, ondersteund door de controller, de ontwikkeling van de financiële prestaties volgt en hier ook periodiek verantwoording over afleggen aan het college van bestuur. Ook de beleidsmedewerker HRM speelt hierin een belangrijke rol, daar zij het overzicht heeft over de personele bezetting. De basis voor de verantwoording is de begroting die voorafgaand aan elk kalenderjaar door het college van bestuur in overleg met het directieurenberaad wordt vastgesteld, waarbij de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad instemming verleent en de raad van commissarissen, op voorstel van de auditcommissie, goedkeurt. Per kwartaal worden financiële managementrapportages opgesteld, zowel op schoolniveau als op bestuursniveau. Deze rapportages worden in het directieurenberaad, in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (op bestuursniveau) en in (de auditcommissie van) de raad van commissarissen besproken. Voor het opvangen van restrisico's en onvoorziene calamiteiten hanteert De Stroming onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer.

De belangrijkste risico's en onzekerheden voor de komende jaren zijn:

- Veranderend beleid kleine scholen door rijksoverheid
- onvoldoende bevoegd personeel beschikbaar, waardoor noodgedwongen tot dure inhuur moet worden overgegaan (en behouden kwaliteit lastiger wordt)
- onderhoud, renovatie oude schoolgebouwen (binnenklimaat, duurzaamheid) en eigen investeringen in nieuwbouwprojecten
- extra onderhoud nodig voor panden, die pas laat in het IHP van de gemeente zijn opgenomen.

Andere risico's die kunnen worden benoemd: ontevredenheid ouders, ontevredenheid personeel, onvoldoende kwaliteit (opbrengsten op de scholen, administratieve organisatie), (sociale) onveiligheid en huisvestingsproblemen.

Risicotabel:

omschrijving risico	maximale impact (a)	kans dat risico zich voordoet (b) (1 = 0%, 2 = 25%, 3 = 50%, 4 = 75%, 5 = 100%)	berekende financiële impact (a x b)	beheersmaatregel(en)
negatieve beoordeling inspectie	€ 60.000	3	€ 30.000	investeren in kwaliteitszorg en opbrengstgericht werken (via bestuurlijke opdracht)
imago schade door negatieve publiciteit	€ 100.000	2	€ 25.000	bewustwording in alle geledingen; PR & marketing professionaliseren
cybersecurity problemen (gehackt worden)	€ 100.000	3	€ 50.000	scan laten maken van de risico's en plan van aanpak opstellen, inclusief bewustwording eigen gedrag
dalende leerlingenaantallen dan geprognosticeerd (schatting 10 lln per school)	€ 660.000	2	€ 167.750	prognoses en realiteit goed monitoren; kwaliteitszorg, PR & communicatie met (potentiële) ouders

onverwachte stijging ziekteverzuim personeel	€ 200.000	3	€ 100.000	goed personeelsbeleid en gesprekkencyclus; gericht op preventie en alertheid; goede afspraken met ArboUnie
personeelstekort, waardoor gedwongen tot kostbare oplossingen	€ 200.000	3	€ 100.000	bewust en afgewogen risico's nemen bij het aannemen van personeel
(sociale) veiligheid in het geding	€ 80.000	3	€ 40.000	continue aandacht voor (sociale) veiligheid en naleven gedrags- en integriteitscodes
financiële gevolgen arbeidsconflicten	€ 100.000	2	€ 25.000	in gesprekscyclus aandacht voor de-escalatie; inzetten mediation in plaats van gang naar de rechter
problemen met het binnenklimaat vergen aanpassingen die niet of slechts gedeeltelijk vergoed worden	€ 400.000	4	€ 300.000	via PO-raad blijven lobbyen voor een passende bekostiging
benodigde bovennormatieve investeringen in nieuwbouw en renovaties	€ 250.000	5	€ 250.000	zie strategisch huisvestingsplan; opnemen in investeringsbegroting
extra investeringen ivm latere nieuw- of verbouw scholen door gemeente	€ 400.000	4	€ 300.000	extra overleg met gemeente en huisvesting coördinator
noodgedwongen de-activeren bij betrekken nieuwe school	€ 60.000	4	€ 45.000	investeringsbegroting en afschrijvingstermijnen continu monitoren
totaal zonder rekening te houden met beheersmaatregelen			€ 1.432.750	

De Strooming denkt met het inzetten van beheersmaatregelen zoals in de betreffende kolom vermeld en onder monitoring van directeuren, controller, beleidsmedewerker HRM en onder verantwoordelijkheid van het college van bestuur het totale risico te kunnen beperken met 35%. Onder deze aanname resteert een 'restrisico' van € 931.300. De reserves van De Strooming zijn voldoende om dit risico te dragen. Zie hoofdstuk 7 voor de verantwoording van de afbouw van het surplus publiek eigen vermogen.

4.2 Verantwoording gevoerd risicomanagement

Vanuit de Code Goed Onderwijsbestuur is het bestuur verplicht verantwoording af te leggen over de risicobeheersing van de organisatie. De wet verplicht de onderwijsinstellingen om in de jaarrekening in hun jaarverslag verantwoording af te leggen over het gevoerde risicomanagement. In 2024 zijn er geen risico's geweest die de huidige strategie of continuïteit van de organisatie negatief hebben beïnvloed en/of ernstig hebben bedreigd.

5 Bedrijfsvoering

5.1 Bedrijfsvoering

De Stroming heeft haar financiële en personeelsadministratie vanaf 2021 ondergebracht bij stichting scholengroep Willem van Oranje te Waalwijk en onderwijsadministratiekantoor ONS Onderwijsbureau. Hiermee heeft De Stroming meer regie gekregen op een aantal cruciale processen. Als gevolg van de fusie tussen Willem van Oranje Scholengroep en stichting CVO-AV te Gorinchem (met ingang van 1 januari 2024) zijn processen binnen de financiële en personeelsadministratie vande Willem van Oranje Onderwijsgroep (WvOO) aangepast. Dit heeft een negatief effect op de ervaren tevredenheid over administratieve processen vanuit De Stroming geleid. In 2024 is het besluit genomen, om hiervoor vanaf 2026 een andere dienstverlener te betrekken en het contract met WvOO op te zeggen. In goed onderling overleg is er uiteindelijk voor gekozen, om vanaf augustus 2025 de FA en PSA geheel onder te brengen bij ONS Onderwijsbureau. De scholen van De Stroming waren in 2025 in control in hun bedrijfsvoering.

5.2 Duurzaamheid

De Stroming kent nog geen duurzaamheidsbeleid. Op 7 scholen liggen PV-panelen. Op enkele oude, en binnenkort te vervangen, gebouwen liggen geen PV-panelen, terwijl juist op deze scholen de energierekening hoog is. Het binnenklimaat is een aandachtspunt voor alle scholen. Deze thema's zijn ook meegenomen in de gesprekken met de gemeente Altena over het herijken van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) van de gemeente.

Ook heeft De Stroming in 2025 geen specifiek beleid gevoerd op maatschappelijk verantwoord ondernemen. Wel maakt het bestuur werk van goede arbeidsomstandigheden: de werkdruk middelen en de middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs zijn ingezet in overleg met de teams en met instemming van de medezeggenschapsraden, het taakbeleid is met instemming van de GMR geactualiseerd, ten behoeve van vervanging wordt zo veel mogelijk boven de formatie aangesteld en tijdens de gesprekscyclus besteden we aandacht aan welzijn en welbevinden. Tevens zet De Stroming veel in op professionalisering.

6 Ontwikkelingen & maatschappelijke thema's

6.1 Een sterke basis en hoge kwaliteit

Onze organisatie stelt hoge verwachtingen aan de leerprestaties van leerlingen en ziet taal en rekenen als essentiële basisvaardigheden voor verdere ontwikkeling en gelijke kansen. Deze basis wordt geborgd door duidelijke kwaliteitskaders, evidence-informed werken en systematische monitoring van onderwijsresultaten.

Opbrengsten op school- en bestuursniveau worden periodiek geanalyseerd. Op basis hiervan voert het bestuur opbrengst- en kwaliteitsgesprekken met scholen en stuurt bij waar nodig, bijvoorbeeld door aanvullende kaders, ondersteuning of gerichte professionalisering. Bij interventies worden bewezen effectieve aanpakken en externe expertise ingezet, passend bij de context van de school.

Investerings in de deskundigheid van medewerkers, onder meer op het gebied van didactisch handelen en opbrengstgericht werken, ondersteunen de duurzame borging van leerprestaties. De effecten van maatregelen worden periodiek gemonitord en geëvalueerd, zodat tijdig kan worden bijgestuurd.

De Stroming bereidt zich voor op de invoering van het vernieuwde curriculum door landelijke ontwikkelingen te volgen en deze, waar mogelijk, te vertalen naar de eigen organisatie. Een zorgvuldige en gefaseerde invoering staat centraal, met aandacht voor samenhang, kwaliteit en uitvoerbaarheid.

De invoering wordt afgestemd op landelijke besluitvorming en regelgeving, met oog voor de samenhang met de bestaande kwaliteitsstructuur, zodat het bijdraagt aan versterking van de onderwijskwaliteit en de strategische doelstellingen van De Stroming

6.2 Sociale veiligheid en gelijke behandeling

Op alle scholen van De Stroming is een veilige en positieve leeromgeving uitgangspunt. De sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen wordt actief beschermd. Scholen treden op tegen pesten, uitschelden, discriminatie, geweld en andere vormen van ongepast gedrag.

Preventie staat centraal en gebeurt via lesprogramma's, thema's, trainingen en activiteiten gericht op het welzijn van leerlingen en medewerkers. Alle scholen hebben een intern contactpersoon en extern vertrouwenspersoon. De uitkomsten van hun rapportages worden gebruikt om het veiligheidsbeleid en het beleid op het gebied van gelijke behandeling periodiek te evalueren.

Scholen monitoren veiligheidsbeleving van leerlingen. Signaleren de resultaten tekorten, dan worden direct verbetermaatregelen getroffen. Dit wordt ondersteund door het digitale veiligheidsplan of een plan in ontwikkeling. Voor meer informatie verwijzen wij naar het Integraal Veiligheidsplan van De Stroming:

Bovenschools begeleidt het bestuur de evaluatie en afstemming van het veiligheidsbeleid en beleid rond gelijke behandeling, in overleg met vertrouwenspersoon en andere betrokken partijen.

6.3 Huisvesting

Actuele en toekomstige ontwikkelingen

Binnen De Stroming wordt de komende jaren verder gewerkt aan de verbetering en toekomstbestendigheid van de huisvesting en facilitaire voorzieningen. Een belangrijke ontwikkeling hierin is de start van de uitbreiding en vernieuwing van Het Bakken in Werkendam. Dit project draagt bij aan een moderne, duurzame en toekomstgerichte leeromgeving die aansluit bij de onderwijskundige ambities van de school. Ook zal er een Integraal Kindcentrum worden gerealiseerd waarin opvang en onderwijs samen onderwijs en opvang realiseren voor kinderen van 0-12 jaar

Daarnaast bevinden de plannen voor de nieuwbouw in Woudrichem zich in een oriënterend stadium. Hier wordt gewerkt aan verdere concretisering van de huisvestingsopgave, met als doel ook deze locatie toekomstbestendig en passend bij de onderwijsvisie vorm te geven. Parallel hieraan wordt met een meerjarig onderhoudsplan gewerkt. Dit plan zorgt voor een structurele en planmatige aanpak van het onderhoud van de schoolgebouwen, waarbij kwaliteit, veiligheid en continuïteit centraal staan.

Verduurzaming een belangrijk speerpunt binnen het huisvestingsbeleid. Er wordt ingezet op het verbeteren van het binnenklimaat, het reduceren van energieverbruik en het toekomstbestendig maken van de gebouwen. Zo wordt bij het opmaken van dit jaarverslag een verduurzaming uitgevoerd in Meeuwen, waar De Ark beter wordt geïsoleerd en wordt voorzien van klimaatbeheersing. Deze maatregelen dragen niet alleen bij aan duurzaamheid, maar ook aan een gezonde en prettige leer- en werkomgeving voor leerlingen en medewerkers.

In 2025 is een vervolg gegeven aan de planvorming van een aantal projecten:

- Het Baken Werkendam krijgt een aanbouw en gaat intern verbouwen en onderwijskundige aanpassingen doorvoeren in combinatie met voorzieningen ten behoeve van het binnenklimaat. Voorzien is dat realisatie afgerond is ultimo 2027. Het Baken ontwikkelt zich samen met Trema Kinderopvang tot Kindcentrum. Het ontwerp- & bouwproces kent veel tegenslagen, waardoor het behoorlijke vertraging heeft opgelopen.
- Het Fundament Genderen krijgt nieuwbouw op de huidige locatie. Planvorming is in 2021 gestart. De oplevering vindt plaats in juni 2026. Het Fundament ontwikkelt zich samen met Camelot Kinderopvang tot Kindcentrum. In 2024 is de tijdelijke huisvesting naast het voormalige schoolgebouw betrokken. Op de plek van de voormalige huisvesting zal na de sloop een nieuw kindcentrum verrijzen. Oplevering staat gepland in juni 2026.
- d'Uylenborch Almkerk gaat samen met openbare school De Almgaard en HOPPAS Kinderopvang naar de nieuwe multifunctionele accommodatie in Almkerk. Vanwege problemen met de locatie is dit project de afgelopen jaren stilgefallen, maar in 2021 zijn nieuwe besluiten genomen en is het Programma van Eisen inmiddels vastgesteld. Oplevering is gepland in oktober 2026.
- In 2023 zijn er vanuit HEVO (in opdracht van de gemeente Altena) scans afgenomen die de staat van onderhoud en gewenste termijn van vervanging van de schoolgebouwen van De Zaaier en de Eben-Haëzerschool in kaart brengen. De resultaten tonen aan dat vernieuwbouw binnen 5-10 jaar noodzakelijk is. Dit was dan ook inzet van De Stroming bij het opstellen van de meerjarenplanning van de gemeente binnen het IHP. In dit herijkte IHP is de Eben-Haëzerschool voor 2027 voor vernieuwbouw opgenomen en De Zaaier voor 2030.

6.4 Ontwikkelingen bij of in de relatie met verbonden partijen (waaronder samenwerkingsverbanden)

Binnen de samenwerkingsverbanden waar onze scholen bij zijn aangesloten is verder nagedacht over meer inclusief onderwijs. Op verschillende vlakken is de impact die deze meer inclusieve benadering heeft op het handelen van de leraar. Vanuit samenwerkingsverband Driegang is aan het einde van het kalenderjaar 2024 en aan het einde van kalenderjaar 2025 extra budget ter beschikking gesteld aan negen van onze scholen, met de opdracht om hiermee leerlingondersteuning te versterken. Vanuit De Stroming is dit bedrag aangevuld (en ook toegekend aan de scholen die bij samenwerkingsverband Langstraat behoren) waarbij als voorwaarde is gesteld, dat iedere school komt met een innovatief plan, om 'De Leerkracht Centraal' meer handen en voeten te geven in de schoolorganisatie.

De samenwerking met strategische samenwerkingspartners (3 eenpitters en Willem van Oranje scholengroep) is verder voortgezet.

De Stroming heeft zich aangesloten bij onderwijsregio Rivierenland.

6.5 Zaken met politieke (overheidsprioriteiten) of maatschappelijke impact

In 2025 is er weer een nieuw kabinet aangetreden, dat op een andere manier omgaat met een aantal thema's. Aangekondigde onderwijsbezuinigingen in 2024 lijken weer van de baan te zijn. Veranderingen in asielbeleid zouden ertoe kunnen leiden dat de instroom van het aantal nieuwkomers zou kunnen veranderen.

Binnen de directies van scholen van De Stroming is er inhoudelijk gesproken over de invulling van het burgerschapsonderwijs. Er is een gezamenlijk uitgangspunt opgesteld, waarlangs iedere school het aanbod inzichtelijk maakt aan de inspectie van het onderwijs. We blijven hierover het inhoudelijke gesprek voeren, enerzijds omdat de onderwijsinspectie in het najaar van 2025 opmerkte bij het bezoek aan De Parel nog meer samenhang te willen zien in ons aanbod, anderzijds omdat de verschillen en tegenstellingen in de maatschappij steeds groter worden, waardoor partijen tegenover elkaar blijven staan, in plaats van met elkaar in gesprek. Binnen scholen van De Stroming willen wij leerlingen helpen om zich te vormen tot betrokken burgers, die zicht hebben op en kennis hebben van beweegredenen en opinies van anderen. De urgentie hiertoe wordt door toenemende polarisatie (ook binnen gemeente Altena) onderstreept.

6.6 Leerlingen

In onderstaande tabel zijn alle, zowel gewogen als ongewogen, leerlingen opgenomen. De gewichtenregeling is een subsidieregeling in het basisonderwijs die zich richt op het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden die het gevolg zijn van factoren gelegen in de thuissituatie van kinderen. Hoe meer leerlingen een school heeft met een gewicht groter dan 0,0, hoe groter het extra budget dat zij van het ministerie van OCW ontvangen.

De leerlingaantallen zoals hieronder getoond vormen de basis voor de (meerjaren)begroting.

Scholen	1 feb 2025	1 feb 2026	1-2-2027	1 feb 2028	1 feb 2029
04JF CBS De Zaaier	234	246	246	246	246
04TK CBS De Parel	262	262	262	262	262
04VV CBS De Verrekijker	60	61	67	67	67
05AY CBS De Ark	50	47	45	45	46
05NM CBS De Sprankel	61	59	60	60	60
06OW CBS Het Fundament	138	140	142	142	145
06WN CBS Eben Haezer	138	145	143	143	143
07JC CNS d'Uylenbrch	213	221	228	228	228
07ZY PCB De Regenboog	252	270	270	270	270
08BK CBS Het Bakken	342	339	345	355	360
09UJ CBT 't Kompas	269	269	269	269	269
Totaal	2019	2059	2077	2087	2096

6.7 Personeel

In het kader van strategisch personeelsbeleid is het uitgangspunt dat maximaal 83% van de totale uitgaven gerelateerd zijn aan personele kosten. De voornaamste post betreft de loonkosten. Maar naast loonkosten maken de scholen van De Stroming ook kosten voor bijvoorbeeld nascholing en overige personele kosten.

De functies die tot het functieboek van De Stroming behoren, afgeleid van de normfuncties uit de cao PO:

Management: College van Bestuur, Directeur (D12)

Onderwijzend personeel: Teamleider (LC, of indien met personele verantwoordelijkheid, LD)

Onderwijzend personeel Leraar LC (brede functie: coördinator, IB of specialist),

Onderwijspersoneel Leraar LB

Onderwijsondersteunend personeel zonder kind taken: Administratief medewerker (S4, S5, S6),

Beleidsmedewerker HRM (S11), Medewerker schoonmaak (S1), Conciërge (S3)

Onderwijsondersteunend personeel met kind taken: Onderwijsassistent (S4, S5, S6)

Directie- en managementstructuur:

De Stroming heeft sinds 1 augustus 2022 een nieuw bestuursmodel bestaande uit een Raad van Commissarissen (RvC) en een College van Bestuur (CvB). Met de benoeming van de voormalig algemeen directeur tot College van Bestuur, met de daarbij behorende verantwoordelijkheden, bevoegdheden, taken, rollen en positie, is ook een verschuiving opgetreden in de verantwoordelijkheden, bevoegdheden, taken, rollen en positie van de directeuren individueel en gezamenlijk. Het directeurenberaad (DB), de gezamenlijke directeuren, bereidt het beleid voor, voert dit uit, na vaststelling door het CvB, en evalueren dit ook onder de verantwoordelijkheid van het CvB.

Het DirecteurenBeraad werkte in 2025 met 3 beleidsgroepen rondom de thema's personeel & organisatie, meer inclusief onderwijs en kwaliteitszorg & opbrengsten. Van primair belang is dat De Stroming de kwaliteit van het leiderschap continu borgt en verbetert en afstemt op wat nodig is in de scholen. Secundair vinden we het op basis van onze visie van belang dat we het leiderschap spreiden over meer lagen en meer personen, zodat we op het gebied van leidinggeven minder kwetsbaar zijn en we beslissingsbevoegdheden zo laag mogelijk in de organisatie kunnen leggen.

De visie van het bestuur is enerzijds dat we onze leidinggevende expertise willen vergroten en borgen met zoveel mogelijk van de huidige directeuren en anderzijds dat we collega's met potentie en ambitie willen stimuleren zich te ontwikkelen in de richting van leidinggevende.

Het is onze visie dat we vorm en inhoud geven aan gespreid leiderschap. Dat wil zeggen dat de leiding van de school over meerdere personen wordt verdeeld. Naast een directeur kunnen ook één of twee teamleider(s) deel uitmaken van de schoolleiding. Tevens vinden we dat integrale verantwoordelijkheid op het niveau van elke school van De Stroming gewaarborgd moet zijn. Ook vinden we dat het management van de school present en zichtbaar moet zijn op elke school; bij voorkeur is het management van de school (in verschillende functionarissen) de gehele week aanwezig.

6.7.1 FTE's

De onderstaande overzichten geven een beeld van de personeelssterkte, afgezet tegen diverse variabelen op peildatum 31 december 2025. Op die datum waren er 260 collega's in dienst van De Stroming met een totale benoemingsomvang van 154,07 fte.

225 medewerkers hebben een vaste benoeming met een totale benoemingsomvang van 131,25 fte. 35 collega's hebben een benoeming voor bepaalde tijd met een totale benoemingsomvang van 23,02 fte. De gemiddelde leeftijd is 42 jaar ten opzichte van 45 jaar in de sector.

Personeelssterkte fulltime/parttime:

Totaal aantal fulltime medewerkers: 28

Totaal aantal parttime medewerkers: 232

functiegroep		totaal	fulltime	parttime
Leraar LD (teamleiders)	aantal personen	7	1	6
	bezetting (wtf)	5,1	1,0	4,1
Leraar LC	aantal personen	43	8	35
	bezetting (wtf)	29,7	8,0	21,7
Leraar LB	aantal personen	132	18	114
	bezetting (wtf)	81,52	18,0	63,52
College van Bestuur	aantal personen	1	0	1
	bezetting (wtf)	0,9	0	0,9
Directeur	aantal personen	9	0	9
	bezetting (wtf)	6,33	0	6,33
Onderwijsassistent	aantal personen	50	1	49
	bezetting (wtf)	25,94	1,0	24,94
Administratief personeel	aantal personen	4	0	4
	bezetting (wtf)	2,07	0	2,07
Schoonmaakpersoneel	aantal personen	5	0	5
	bezetting (wtf)	1,04	0	1,04
Beleids- /stafmedewerker	aantal personen	1	0	1
	bezetting (wtf)	0,70	0	0,70
Conciërge	aantal personen	1	0	1

	<i>bezetting (wtf)</i>	<i>0,50</i>	<i>0</i>	<i>0,50</i>
<i>Leraarondersteuner</i>	<i>aantal personen</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
	<i>bezetting (wtf)</i>	<i>0,68</i>	<i>0</i>	<i>0,68</i>
<i>Klassenassistent</i>	<i>aantal personen</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
	<i>bezetting (wtf)</i>	<i>0,46</i>	<i>0</i>	<i>0,46</i>
	<i>bezetting (wtf)</i>	<i>0,53</i>	<i>0</i>	<i>0,53</i>

Personeelssterkte per geslacht:

geslacht		totaal	fulltime	parttime
<i>vrouw</i>	<i>aantal personen</i>	<i>241</i>	<i>20</i>	<i>221</i>
	<i>bezetting (wtf)</i>	<i>137,98</i>	<i>20</i>	<i>117,98</i>
<i>man</i>	<i>aantal personen</i>	<i>19</i>	<i>8</i>	<i>11</i>
	<i>bezetting (wtf)</i>	<i>16,09</i>	<i>8</i>	<i>8,09</i>

6.7.2 Ziekteverzuim

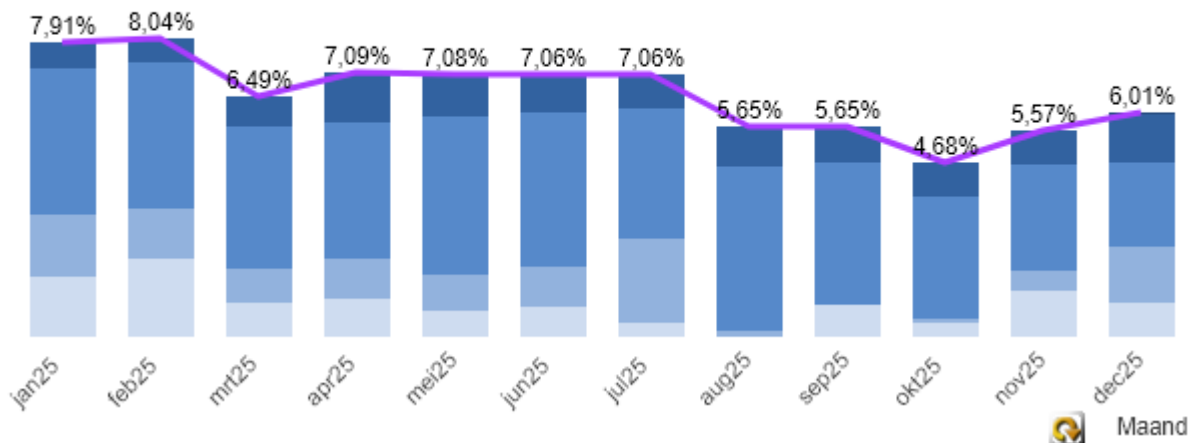
Periode: 1 januari 2025 t/m 31 december 2025

Het verzuimpercentage geeft het aandeel van de arbeidscapaciteit weer, dat in een bepaalde periode wegens verzuim verloren is gegaan. Dit verzuimpercentage is exclusief zwangerschap- en bevallingsverlof. Voor 2025 is het verzuimpercentage 6,52% tegenover 5.56% in 2024.

Wat is de trend van het verzuimpercentage?

6,52%

Als we vervolgens inzoomen op het verzuim, uitgesplitst naar kort, middellang, lang en langer dan 1 jaar komen we tot de volgende verdeling:

	2024	2025
Kort (1 t/m 7 dagen)	0,47%	0,91%
Middellang (8 t/m 42 dagen)	0,59%	0,97%
Lang (43 t/m 365 dagen)	3,58%	3,66%
Langer dan 1 jaar (366 t/m 730 dagen)	0,89%	0,98%

Wat we zien is dat het kortdurend verzuim gedaald is, maar dat áls collega's uitvallen dit direct wel van langere duur is en ook steeds vaker leidt tot een verzuimperiode langer dan 1 jaar. Er hebben in 2025 4 onderzoeken door een arbeidsdeskundige plaatsgevonden om naast het streven naar terugkeer eigen werk (spoor 1) ook de focus te verleggen naar het onderzoeken van mogelijkheden buiten de organisatie (spoor 2).

De verzuimfrequentie is het gemiddeld aantal ziekmeldingen per werknemer over een periode. De verzuimfrequentie wordt berekend door het aantal ziekmeldingen in een periode te delen door het totaal aantal werknemers. Voorbeeld: een organisatie heeft 100 medewerkers en er zijn in een jaar 150 ziekmeldingen geweest, dan is de verzuimfrequentie $150/100 = 1,5$ per jaar. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen parttimers en fulltimers, immers een ziekmelding is een ziekmelding.

In 2023 was de verzuimfrequentie 0,80, in 2024 was dat 1,04 en in 2025 komen we uit op 0,90.

Het percentage nulverzuim is het aandeel werknemers dat zich niet ziek heeft gemeld. In 2023 kwam dit percentage uit op 51,27 %, in 2024 was dit gedaald naar 48,06% en in 2025 is dit gedaald naar 45,61%.

De gemiddelde verzuimduur geeft de gemiddelde duur van de verzuimgevallen weer in kalenderdagen. Een eenduidige interpretatie van de stijging of de daling van de gemiddelde verzuimduur is niet mogelijk zonder daarin het verzuimpercentage en de verzuimfrequentie te betrekken. De gemiddelde verzuimduur is gebaseerd op de beëindigde verzuimgevallen in de periode. De duur van een verzuimmelding telt

volledig mee in de periode waarin de herstelmelding plaatsvindt. De duur van een verzuimgeval bedraagt het aantal kalenderdagen vanaf de begindatum van een verzuimgeval tot de hersteldatum. Gedeeltelijk verzuim geldt als volledig verzuim.

In 2024 was de gemiddelde verzuimduur 13,01 dagen. Dit was aanzienlijk hoger dan de gemiddelde verzuimduur van 31,16 dagen in 2023, maar in 2025 is dit weer gestegen naar 29,93 dagen. Collega's die kort uitvallen zijn dus sneller dan voorgaande jaren terug aan het werk, maar áls er sprake is van langdurig verzuim zien we een aanzienlijke toename van de verzuimduur.

Gevoerd beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag:

Het beleid met betrekking tot beheersing van een uitkering na ontslag is gericht op het voorkomen van ontslag. Er wordt proactief gewerkt om tijdig te zien waar uitval dreigt, waarbij het verzuimprotocol een belangrijke rol speelt. Ook wordt steeds vaker de hulp ingeroepen van onze interne coaches om collega's preventief te ondersteunen wanneer zij dreigen vast te lopen in hun werk of moeite hebben met de balans tussen werk en privé. Deze begeleiding vindt structureel plaats bij startende leerkrachten en op vraag van de collega of leidinggevende bij meer ervaren leerkrachten. Daarnaast werken we binnen de dienstverlening met de Arbo Unie niet alleen met een bedrijfsarts, maar sinds september 2023 ook met een verzuimconsulente die al snel na de ziekmelding contact legt met de verzuimende medewerker. Hierdoor worden collega's sneller gesproken en wordt gekeken of er passende interventies ingezet worden om terugkeer naar het werk te stimuleren.

6.7.3 Regeling professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

Alle Startende Leerkrachten hebben een startgesprek met de coaches binnen De Stroming gevoerd; gevolgd door nog twee reguliere gesprekken. Op deze manier volgen we de professionalisering van onze startende medewerkers van start-, naar basis- & vakbekwaam. Verder staan voor de startende leerkrachten ieder schooljaar 3 intervisiemomenten gepland.

Op iedere school wordt de manier waarop collega's door persoonlijke en teamscholing werken aan verdere professionalisering inzichtelijk gemaakt. Budgetten en tijd zijn afhankelijk van de benoemingsfactoren die leraren hebben.

De professionalisering van schoolleiders wordt ondersteund door intervisiebijeenkomsten die door een externe worden begeleid. Verder vinden er verdiepende intervisiemomenten plaats rondom 'waarderende gespreksvoering' en begeleiding van schoolleiders om te komen tot beleidsrijke en opbrengstgerichte schoolplannen. Scholing en ondersteuning van schoolleiders wordt in samenspraak met de schoolleiders vormgegeven. Met startende schoolleiders wordt in het eerste jaar gereflecteerd op opbrengsten uit de TMA talentenanalyse die deel uitmaakte van het werving- & selectieproces.

6.7.4 Verantwoording over de aanwezigheid van de Verklaring omtrent het gedrag

Nieuwe VOG's in 2025	VOG aanwezig op datum indiensttreding	VOG te laat aanwezig	VOG niet aanwezig
Nieuwe medewerkers in loondienst	24		
Nieuwe medewerkers niet in loondienst met VOG	< 10		

Aantallen tussen 1 en 10 worden aangegeven als <10.

Nieuwe medewerkers niet in loondienst met VOG betreffen nieuwe vrijwilligers.

Wij hebben onze accountant niet opdracht gegeven een controle uit te voeren op de tijdige aanwezigheid van VOG.

6.8 Onderwijs en kwaliteit

De Stroming hanteert met al haar scholen een PDCA-cyclus die is opgenomen in zowel het strategisch beleid als in de de schoolplannen (tactisch beleid). De scholen van De Stroming hebben ook in 2025 verder gewerkt aan de verdieping van Werken met Kwaliteit (WMK). Samen met school- en leerlingen administratieprogramma ParnasSys, 'onsbeleidsplan', 'mijnschoolplan' en 'mijnschoolteam' geeft dit richting aan de doelen en de monitoring ervan. De Stroming heeft een beleidsgroep Kwaliteit & Opbrengsten en de leden van deze beleidsgroep voeren jaarlijks enkele audits uit op de scholen. De Stroming werkt met een vierjarenschema WMK.

Meerjarenplanning WMK 2024-2028

	2024-2025 (april/mei 2025)	2025-2026 (april/mei 2026)	2026-2027 (april/mei 2027)	2027-2028 (mei 2024)
Basiskwaliteit <BM> (DB)(mei)	• Meten Basiskwaliteit (Zelfevaluatie) via WMK • Beschrijven Eigen Kwaliteit (ambities) via WMK		• Meten Basiskwaliteit (Zelfevaluatie) via schoolplan • Beschrijven Eigen Kwaliteit (ambities) via schoolplan	
Schooldiagnose <school> (DB) bovenschools uitzetten	• Kwaliteitszorg (MT)	• Opbrengsten (MT)	• Schoolklimaat (MT)	• Zorg en begeleiding (MT)
Quick Scan <BM> (mei)	• Afstemming • Actieve rol leerlingen	• Pedagogisch handelen • Gebruik leertijd	• Klassenmanagement • Didactisch handelen	• Aanbod • Burgerschap (2x)
Quick Scan <school>	• Eigen invulling • Eigen invulling	• Eigen invulling • Eigen invulling	• Eigen invulling • Eigen invulling	• Eigen invulling • Eigen invulling
Vragenlijst Tevredenheid <BM> ((november))	• Vragenlijst Ouders • Vragenlijst Leraren • Vragenlijst Leerlingen (groep 5 t/m 8)	• Vragenlijst Ouders	• Vragenlijst Leraren • Vragenlijst Leerlingen (groep 5 t/m 8)	• Vragenlijst Ouders
Vragenlijst Veiligheid <school>	• Vragenlijst Veiligheid Leerlingen a.d.h.v. protocol (ZIEN, Kanvas, WMK, KIVA) Voor 1 oktober naar inspectie	• Vragenlijst Veiligheid Leerlingen a.d.h.v. protocol (ZIEN, Kanvas, WMK, KIVA)) Voor 1 oktober naar inspectie	• Vragenlijst Veiligheid Leerlingen a.d.h.v. protocol (ZIEN, Kanvas, WMK, KIVA) Voor 1 oktober naar inspectie	• Vragenlijst Veiligheid Leerlingen a.d.h.v. protocol (ZIEN, Kanvas, WMK) Voor 1 oktober naar inspectie
Audit				
Kaarten (maken)				

Ook in 2025 hebben alle scholen analyses gemaakt van de resultaten van de leerlingen op de M en E toetsen van het leerlingvolgsysteem. Samen met de geformuleerde onderwijsbehoeften vormden deze analyses, en samen met de uitgevoerde schoolscan in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs, vormden deze analyses de planning van het onderwijsaanbod en de in te zetten interventies.

In het voorjaar van 2023 bezocht de inspectie van het onderwijs stichting De Stroming voor een vierjaarlijks kwaliteitsonderzoek. In de samenvatting van het onderzoeksrapport schrijft de inspectie het volgende: Tijdens elke cyclus van vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder bestuur in Nederland. We hebben bij De Stroming, de Stichting voor Protestants Christelijk primair onderwijs in het Land van Heusden en Altena, onderzocht of de sturing door het bestuur op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen op orde is, of er sprake is van deugdelijk financieel beheer en hoe dit bijdraagt aan de kernfuncties van het onderwijs..

Het bestuur heeft een duidelijke visie, die de basis vormt voor het opgestelde strategisch beleidsplan 2023-2027, waarin de ambitie en de bijbehorende doelen zijn vastgelegd. Daarbij streeft het bestuur naar een goede balans tussen enerzijds een gezamenlijke aanpak en anderzijds voldoende vrijheid om schoolspecifieke keuzes te maken. Hiertoe werkt het bestuur met beleidsgroepen, waarin directeuren onderling per thema overleggen over de uitvoering en monitoring van het beleid. Daarnaast krijgt de samenwerking tussen de scholen aandacht door inhoudelijk overleg op verschillende niveaus, zoals tussen de intern begeleiders en de rekencoördinatoren. Deze werkwijze past bij de open en transparante kwaliteitscultuur van dit bestuur, waar een positieve, waarderende ondertoon leidend is. Het bestuur geeft in de jaarverslaggeving een toelichting bij de hoogte van de reserves, zet deze doelgericht en planmatig in en bouwt ze daarmee op een zinvolle wijze tot de signaleringswaarde af.

De balans tussen een gezamenlijke aanpak en voldoende vrijheid voor schoolspecifieke keuzes, vraagt om een eenduidige werkwijze. Op dit punt is verdere ontwikkeling mogelijk, waarbij het bestuur de doelen vaststelt en aangeeft in welke mate en op welke wijze de scholen bepalen hoe deze worden behaald. Daarbij is het van belang om ambitieuze doelen te stellen, hiermee samenhangend kunnen de afspraken over de werkwijze van de beleids- en leerwerkgroepen worden versterkt door de doelen en de manier waarop ze bereikt worden beter meet- en merkbaar vast te leggen op het niveau van de Stroming, de scholen en de klassen.

Het bestuur valt onder het reguliere toezicht. Dat betekent dat we in een volgende cyclus van vier jaar het vervolgtoezicht uitvoeren, tenzij er eerder signalen zijn, of aanleiding is om het vervolgtoezicht aan te scherpen.

Ontwikkeling interne en externe kwaliteitszorg

Interne kwaliteitsontwikkeling is volgens de hiervoor beschreven kwaliteitskalender vormgegeven. De tevredenheidspeiling onder leerlingen en leraren aan het einde van 2024 leerde dat het leren en werken op onze scholen met een 8,0 wordt gewaardeerd.

Vanuit beide samenwerkingsverbanden waarbij De Stroming is betrokken wordt met behulp van data gestuurd op de mate waarin het onze scholen lukt om passend en meer inclusief onderwijs te bieden. Deze kwaliteitsgesprekken worden op bestuursniveau gevoerd met betrokken directeur-bestuurders. De ontwikkeling binnen De Stroming is positief, omdat er minder leerlingen worden verwezen naar andere vormen van (speciaal basis) onderwijs.

6.8.1 Passend Onderwijs

Algemeen:

De scholen van De Stroming participeren in twee samenwerkingsverbanden, zoals hiervoor al beschreven.

Basisondersteuning:

Basisondersteuning doelt op dat wat er van elke school binnen een samenwerkingsverband mag worden verwacht op het gebied van passend onderwijs en ondersteuning. Hieronder vallen niet alleen specifieke ondersteuningsmogelijkheden van een school, maar ook maatregelen die bedoeld en/of beschikbaar zijn voor alle leerlingen. Denk bijvoorbeeld aan interne begeleiding, vormen van pre teaching, de inzet van onderwijsassistenten en andere deskundigen in de school. Het niveau van basisondersteuning is beschreven in de schoolondersteuningsprofielen van elke school.

We hanteren de notitie "Ijkpunten voor basiszorg in het primair onderwijs" van Cor Hoffmans (oktober 2010).

Extra ondersteuning:

Daar waar de basisondersteuning 'geleverd' wordt door medewerkers van de school of van het eigen bestuur (meestal aangeduid als ondersteuningsniveau 1 en ondersteuningsniveau 2), start de extra ondersteuning door de inzet van experts 'van buiten'; zoals bijvoorbeeld een ambulant begeleider generalist of specialist. Ook is het in het kader van extra ondersteuning gebruikelijk (zeker op ondersteuningsniveau 4) dat extra middelen beschikbaar komen dan wel ingezet worden vanuit het samenwerkingsverband.

Mocht ook de extra ondersteuning onvoldoende leiden tot passend onderwijs en passende resultaten kan een leerling worden verwezen naar speciaal (basis)onderwijs. De middelen die beschikbaar kwamen voor arrangements leerlingen zijn voor het overgrote deel ingezet in extra personeel (voornamelijk onderwijsassistenten) en voor een klein deel in materialen.

Specifiek aanbod in het kader van Passend Onderwijs:

Talentgroep De Stroming maakt onderdeel uit van de 11 scholen die onder het bevoegd gezag vallen van de Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs (VPCO) in het Land van Heusden en Altena, De Stroming. In de Talentgroep wordt lesgegeven aan meer- en hoogbegaafde leerlingen. Zij gaan hiervoor 1 dag in de week naar de locatie van de Talentgroep in het gebouw van de Eben-Haëzerschool te Woudrichem.

Naast de Talentgroep startte in 2023 ook de bovenschoolse voorziening 'De Werkplaats' als specifiek aanbod Passend Onderwijs binnen De Stroming. Deze voorziening gericht op meer praktisch lerende kinderen is gehuisvest in het gebouw van Het Baken te Werkendam.

Intern Begeleiders, directies en teamleiders zijn binnen De Stroming in 2025 verder opgeleid om de leraren op scholen te ondersteunen in het bieden van meer inclusief onderwijs. Begeleiding hiervoor kregen we vanuit Samenwerkingsverband Driegang. Bijeenkomsten hadden als thema 'De leerkracht centraal'. Het uiteindelijke doel is om het aantal verwijzingen naar het SBO en SO terug te dringen, zodat zoveel mogelijk leerlingen thuisnabij onderwijs ontvangen.

7 Financiële paragraaf

7.1 Balans en toelichting

De balans is een momentopname van de bezittingen, schulden en het eigen vermogen van de organisatie. Onderstaand overzicht toont de balans per 31 december 2025, in vergelijking met de stand van het jaar daarvoor.

Activa	31-12-2025	31-12-2024	Passiva	31-12-2025	31-12-2024
Materiële vaste activa	2.213.851	2.337.957	Eigen Vermogen	8.573.098	7.862.337
Financiële activa	1.007.515	976.124	Voorzieningen	358.010	457.971
Vorderingen	1.147.558	262.514	Langlopende schulden	14.021	17.970
Liquide middelen	6.639.971	6.788.257	Kortlopende schulden	2.063.766	2.026.574
	11.008.895	10.364.852		11.008.895	10.364.852

Verdere toelichting op deze cijfers wordt gegeven in hoofdstuk 9, de jaarrekening.

Er zijn geen opvallende zaken die hier reeds verdere toelichting behoeven, behalve dat er in 2024 de voorziening groot onderhoud is vrijgevallen en is omgezet in een bestemmingsreserve groot onderhoud.

7.2 Staat van Baten en Lasten en toelichting

In 2025 realiseert De Stroming een positief exploitatiesaldo van € 710.761. Het netto resultaat bestaat uit:

- resultaat uit reguliere bedrijfsvoering & vordering OCW 2022	€	+216.100
- resultaat t.g.v. onderwijskundige vernieuwingen	€	0
- resultaat t.g.v. Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	€	-/-267.929
- resultaat t.g.v. restrisico	€	0
- resultaat t.l.v. beleggingen van private vermogen	€	28.991
- resultaat t.l.v. vordering OCW 2022	€	733.599
	€	+ 710.761

Dit resultaat ligt € 2.197.470 boven het begrote resultaat voor 2025 van -/- € 1.486.709.

In onderstaand overzicht wordt de realisatie 2025 gepresenteerd in relatie tot de begroting en realisatie 2024.

De Stroming	realisatie 2025	begroting 2025	Verschil	realisatie 2024	verschil 2025-2024
Rijksbijdragen OCenW	17.549.934	16.161.820	1.388.114	16.057.702	1.492.232
Overige overheidsbijdragen	85.892	82.095	3.797	225.568	-139.676
Overige baten	387.062	241.450	145.612	242.759	144.303
Totale baten	18.022.888	16.485.365	1.537.523	16.526.028	1.496.860
Personele lasten	14.621.777	14.991.062	-369.285	14.389.669	232.108
Afschrijvingen	373.782	406.716	-32.934	370.845	2.937
Huisvestingslasten	974.756	913.750	61.006	880.569	94.187
Overige instellingslasten	1.604.880	1.660.546	-55.666	1.458.883	145.997
Totale lasten	17.575.195	17.972.074	-396.879	17.099.966	475.229
Financiële baten en lasten	263.068	-	263.068	91.809	171.259
Netto resultaat	710.761	-1.486.709	2.197.470	-482.129	1.192.890

Hierna worden de meest significante afwijkingen nader toegelicht ten opzichte van de begroting.

Baten

De totale baten 2025 komen € 1.537.523 hoger uit dan het budget. Dit komt voor het grootste gedeelte door de rechtspraak aangaande de vordering op OCW uit 2022. Daarnaast is er ook sprake van extra Rijksbijdrage ter compensatie van de nieuwe CAO en vanuit de samenwerkingsverbanden zijn meer basis- en arrangementen gelden ontvangen dan begroot. Aangaande de subsidie 1e asielzoekers is meer ontvangen door toename aantal leerlingen en is het bestuur in aanmerking gekomen voor groeitelling subsidie.

De overige overheidsbijdragen zijn hoger door de toekenning van 3 nieuwe subsidie basisvaardigheden op de Verrekijker, d'Uylenborch en Het Baken looptijd 2025-2027. Overige baten zijn hoger door verhuur en medegebruik en detacherings baten.

Lasten

De totale lasten vallen in de realisatie € 396.879 lager uit dan begroot. De nieuwe CAO is vanaf november 2025 verhoogd met 4,6% maar valt nagenoeg binnen de begroting. Er zijn in 2025 meer uitkeringen ontvangen vanuit het waardoor de personele lasten lager uitvallen. Door de uitgestelde investeringen zijn de afschrijvingen lager dan begroot. Bij de overige instellingslasten zit de grootste daling in lager uitgevallen onderwijsontwikkeling uitgaven in facturen.

Hierna worden de meest significante afwijkingen nader toegelicht ten opzichte van de cijfers 2024.

Baten

De totale baten 2025 komen € 1.496.860 hoger uit, dit betreft voor het grootste deel de vordering op OCW van 2022, indexatie van de bekostiging, subsidie 1e asielzoekers en er 3 scholen die de subsidie basisvaardigheden hebben ontvangen en een toegekende groeisubsidie.

Lasten

De totale lasten vallen in de realisatie € 475.229 hoger uit dan begroot. De grootste stijging zit in de personele lasten, welke als gevolg van de nieuwe CAO's die verhoogd zijn met 4,9% per oktober 2024 en met 4,6% per november 2025 en de inhuur van interim-directeuren en leerkrachten op meerdere scholen. Bij de overige lasten waren de huisvestingslasten uit 2024 hoger door de afwikkeling van oude jaren van meerdere multifunctionele accommodaties. De overige instellingslasten zijn hoger uitgevallen door afwikkel facturen van Willem van Oranje en de kosten die gemoeid zijn geweest met de wisseling naar een ander administratiekantoor voor omzetting van de administratie.

7.3 Kengetallen

In het najaar van 2021 heeft de Inspectie van het Onderwijs een nieuwe set van kengetallen gepubliceerd waarmee zij toezicht houdt op de financiële continuïteit van De Stroming. De kengetallen zijn nadrukkelijk geen normen waaraan schoolbesturen moeten voldoen. Indien een bestuur onder aangepast financieel toezicht wordt geplaatst, dan is dit gebaseerd op een uitvoeriger onderzoek waarbij veel meer aspecten in oenschouw zijn genomen.

In de tabel hieronder worden de kengetallen weergegeven met daarbij enerzijds de grenzen die De Stroming voor haarzelf stelt, waar beschikbaar, en anderzijds de signaleringswaarde die de Inspectie van het Onderwijs hanteert.

Kengetallen	realisatie 2025	realisatie 2024	sign.waarde Stroming	sig.waarde inspectie	berekening
Solvabiliteit	81,1%	80,3%	80%	> 30%	Eigen vermogen inclusief voorzieningen gedeeld door totaal vermogen
Liquiditeit	3,77	3,48	5	> 0,75	Vlottende activa gedeeld door kortlopende schulden
Absolute omvang liq.middelen	6.639.971	6.788.257		> 100.000	omvang liquide middelen

De kengetallen voldoen aan de door de Inspectie gestelde signaleringswaarden en de grenzen van De Stroming.

Signaleringswaarde mogelijk bovenmatig publiek vermogen

In de afgelopen jaren heeft de Inspectie van het Onderwijs een signaleringswaarde ontwikkeld voor bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen. Op basis van de jaarrekening 2025 van De Stroming is er sprake van bovenmatig publiek vermogen van € 4.019.000 (inclusief NPO gelden en groot onderhoud), dan wel € 3.270.000 (exclusief NPO gelden en groot onderhoud).

Surplus publiek eigen vermogen	realisatie 2025	realisatie 2024
Aanschafwaarde gebouwen	984.069	912.772
Boekwaarde resterende MVA	1.531.015	1.687.122
Totale baten (incl. financiële baten)	18.285.956	16.617.837
Normatief eigen vermogen	3.070.197	3.097.625
Publiek eigen vermogen (incl. NPO)	7.089.949	6.368.418
Bovenmatig vermogen (incl. NPO)	4.019.751	3.270.793
Publiek eigen vermogen (excl. NPO en groot onderhoud)	6.255.483	5.266.024
Bovenmatig vermogen (excl. NPO)	3.185.286	2.168.399

In maart 2021 is er een bestedingsplan opgesteld voor het surplus (publiek) eigen vermogen, in samenspraak met RvT en GMR. Hierin is vastgelegd dat De Stroming meerjarig extra middelen inzet ten behoeve van passend onderwijs. Dit bestedingsplan is in de meerjarenbegroting 2023-2027 cijfermatig als volgt geüpdatet.

De middelen worden ingezet ten behoeve van:

- Talentengroep De Stroming à € 130.000
- Passend Onderwijs arrangementen à € 10.000
- Pilot Onderwijs en Jeugdzorg à € 5.000
- Schoolverbetering & Innovatie à € 100.000

Totaal: € 245.000 per jaar. De inzet in 2025-2027 bedraagt € 735.000.

Rekening houdend met de inzet tijdens de meerjarenbegroting, resteert er per 2028 een surplus publiek eigen vermogen van ongeveer € 997.000.

Dit kan in de jaren vanaf 2028-2029 worden ingezet ten behoeve van een zogenaamde 'zachte landing' in de overgang van een negatief begroot exploitatieresultaat naar een begroting op € 0.

Eigen vermogen vs. risicobeheersing

Inleiding en aanleiding

Het 'publieke' eigen vermogen van stichting De Stroming is naar maatstaven van de overheid te hoog. Er is vanuit de overheid een opdracht om dit vermogen beredeneerd tot acceptabel niveau onder de signaleringswaarde voor bovenmatig publiek vermogen terug te brengen en hiertoe zijn in de meerjarenbegroting door het CvB en schooldirecteuren plannen gemaakt, om tot beleidsrijke besteding te komen.

Actuele risico's

Hieronder worden een aantal actuele en te verwachten risico's beschreven, die het 'publieke' eigen vermogen van De Stichting met beleid en getemporiseerd terugbrengen. Dit is naast de risico's reeds beschreven in paragraaf 4.1.

- Overbruggen van dalend leerlingenaantal en uitstroom van medewerkers als gevolg van pensionering. Op bepaalde scholen wordt er de komende jaren een daling verwacht, terwijl andere weer stijgen, dit vraagt flexibiliteit van leerkrachten. Daarnaast gaan er in de komende jaren een aantal leerkrachten met pensioen. Dit vraagt tijdig aantrekken van nieuw personeel of de reeds hierboven aangegeven flexibiliteit. Over de jaren heen geschat op 750.000.

- *Extra investeringen ivm overbruggen richting nieuwbouw of verbouw van verschillende schoolgebouwen. In het IHP van de gemeente staan de Eben Haëzer, de Ark en De Zaaier in de komende 10 jaar wel in de planning, maar sommige gebouwen laten een dusdanige staat zien dat we zelf er extra willen investeren om de schoolgebouwen goed bruikbaar te houden, schatting 800.000.*
- *Geografische omstandigheden gemeente Altena*
Drie van onze elf scholen binnen De Stichting liggen in dermate kleine dorpskernen, dat het leerlingenaantal van de scholen onder de opheffingsnorm ligt. We vinden het belangrijk dat de kleine kernen Dussen, Meeuwen en Waardhuizen over kwalitatief protestants christelijk onderwijs blijven beschikken.
Op basis van de meerjarenbegroting ontvangt De Stroming voor deze drie scholen een bedrag van ongeveer 470.000 tezamen. We hanteren een risicopercentage van 35%, te weten 165.000 op jaarbasis.
- *Fluctuerende bekostiging en projectfinanciering*
De laatste jaren zijn er veel tijdelijke geldstromen het onderwijs ingevloed. Maatregelen als NPO-geld voorzien in een aantal jaren extra mogelijkheid tot formatieruimte. Tevens zijn er diverse subsidiestromen, die niet generiek worden toegekend, maar op basis van loting, waardoor er onderlinge verschillen tussen scholen kunnen ontstaan, doordat deze subsidies worden overschreven en op basis van loting worden toegekend.
Graag houden we vanuit het eigen vermogen de mogelijkheid open, om ongelijkheid tussen scholen als het gaat om toegekende subsidies te vereffenen en/of effecten van tijdelijke geldstromen op te vangen, door erna nog een periode uit eigen middelen projecten (waaronder formatie) te bekostigen.
Uitgaande van 1.008.161 euro aan NPO baten in schooljaar 2022/2023, hanteren we een risicopercentage van 10%, te weten 100.000 euro.

De bovenstaande risico's tonen de onzekerheid in baten en lasten waarmee De Stroming in de komende jaren wordt geconfronteerd. Vanuit deze onzekerheid is het van belang om een hoger publiek eigen vermogen aan te houden, dan hetgeen normatief is toegestaan.

Bestemmingsreserve restrisico's (bestuursverslag)	931.300
- Dalend leerlingaantal en pensionering	750.000
- late nieuw- verbouw schoolgebouwen	800.000
- geografische ligging	164.000
- fluctuatie bekostiging en projectfinanciering	100.000
	2.745.300
Publiek eigen vermogen exclusief NPO en groot onderhoud	6.255.483
Bovenmatig eigen vermogen (excl. NPO en GO) minus risico's	3.510.183
Bovenmatig eigen vermogen(excl. NPO en GO) jaarrekening	3.185.286

Op welke wijze het bovenmatig publiek eigen vermogen in de komende jaren wordt afgebouwd is hierboven reeds verder toegelicht, in 2028 hopen we het laatste deel te gebruiken voor een zachte landing en dan dus geen bovenmatig publiek eigen vermogen meer te hebben.

7.4 Toelichting op investeringsbeleid

Het beleid van De Stroming is gericht op het zoveel mogelijk met eigen middelen financieren van de investeringen waarvoor geen investeringssubsidie wordt ontvangen. Het uitgangspunt is dat geen vreemd vermogen wordt aangetrokken voor het doen van investeringen. De investeringen van 2025 zijn met eigen middelen gefinancierd. De toekomstige omvang van de liquide middelen is te zien in de toekomstbalans in de continuïteitsparagraaf. Hierbij is rekening gehouden met de geplande investeringen en de onttrekkingen uit de onderhoudsvoorziening. Uit de meerjaren balans blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren voldoende zal zijn om de lasten, de investeringen en de onttrekkingen uit de voorzieningen te betalen.

7.5 Treasury

Het vigerend Treasurystatuut is vastgesteld op 4 april 2022. Dit is te vinden op de website van De Stroming. De Stroming hanteert een Treasurystatuut dat voldoet aan de regeling 'beleggen, lenen en derivaten' (OCW, 2016). Daarnaast wordt hiermee voldaan aan de hierop gewijzigde regelgeving in 2018 (gepubliceerd op 5 april 2018, nr. 13253715, en gepubliceerd op 5 december 2018, nr. FEZ/1402273). Deze regeling heeft betrekking op de publieke middelen van De Stroming. De private middelen vallen buiten deze Regeling.

Er wordt een terughoudend financieel beleid. De interne verantwoording over treasury activiteiten vindt plaats door het college van bestuur aan de (auditcommissie van de) raad van commissarissen middels periodieke managementrapportages. Verantwoording vindt ook plaats door middel van het jaarlijkse bestuursverslag.

Het doel van het Treasurystatuut is, dat in het kader van vermogensbeheer van De Stroming helder wordt gemaakt volgens welke procedures besluiten tot stand moeten komen en aan welke richtlijnen het bestuur zich moet houden. In het statuut is een basis gelegd voor een verantwoorde inbedding van het financieel beleid op basis van de beginselen van een verantwoord beheer, zoals controleerbaarheid, functiescheiding, duidelijke toedeling van verantwoordelijk- en bevoegdheden, alsmede heldere beleidsmatige uitgangspunten en randvoorwaarden voor het beheer. Het bestuur (bevoegd gezag) beheert de verkregen middelen van de instelling op een zodanige wijze dat een behoorlijke exploitatie en het voortbestaan van de instelling op basis van de publieke middelen is verzekerd. De Stroming scheidt in haar financiële administratie zichtbaar de verschillende geldstromen. Het bestuur is bevoegd de overtollige liquide middelen weg te zetten op een spaar- of depositorekening of om te beleggen met de private middelen van het bestuur conform het Treasurystatuut.

Private middelen vallen niet onder de Ministeriële Regeling van 2016.

De private middelen kunnen naar eigen inzicht van het bestuur worden ingezet, mits voldaan is aan het onderstaande kader.

- Zo is het niet toegestaan dat met private middelen dermate grote risico's worden aangegaan, dat deze een negatief effect kunnen hebben op de publieke middelen.
- Nader gespecificeerd wordt het volgende kader gegeven:
- minimaal 25% en maximaal 75% van het private eigen vermogen zal worden belegd met als maximum bedrag € 1.000.000 (één miljoen euro);
- er zal belegd worden in portefeuilles met een beperkt risicoprofiel, te lezen als 'defensief' of 'neutraal';
- er wordt zoveel mogelijk 'groen' belegd.

Met als doel de lasten vanwege negatieve rente op het vermogen te compenseren is De Stroming mei 2021 gestart met een beleggingsportefeuille. Als inleg is een deel van het private eigen vermogen, € 850.000 ingezet.

De portefeuille is aangegaan bij de Rabobank, huisbankier van De Stroming. Ook heeft De Stroming rekeningen bij de ABNAMRO.

Op 31 december 2025 had de beleggingsportefeuille een waarde van € 980.065.

7.6 Continuïteitsparagraaf

De in deze paragraaf opgenomen bedragen zijn afkomstig uit de door de raad van commissarissen goedgekeurde begroting 2025, welke door het college van bestuur is vastgesteld.

Gegevensset

In deze paragraaf worden mededelingen gedaan van toekomstige ontwikkelingen. Ontwikkelingen van buitenaf (exogene ontwikkelingen) en ontwikkelingen van binnenuit (endogene ontwikkelingen). Het gaat hierbij om toekomstige ontwikkelingen en maatregelen die de continuïteit van de organisatie borgen en verbeteren en zich richten op de beheersing van risico's.

Personele bezetting

De fte's hieronder zijn gemiddelden per kalenderjaar (conform de gegevensset van het Ministerie is dit onderdeel van A1).

Functie categorie	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Jaar 2028	Jaar 2029
DIR	7,23	7,2293	7,2293	7,2293	7,2293	7,2293
OOP	33,46	28,3120	25,8339	24,8419	24,1999	23,8201
OP	115,88	116,1604	112,0757	112,2654	111,7813	110,4297
	156,57	151,7017	145,1389	144,3366	143,2105	141,4791

In 2025 waren er nog meer OOP'ers in verband met de NPO middelen en verbetering basisvaardigheden die nog beschikbaar waren, dit wordt afgebouwd mede doordat er wordt ingezet op Leerkracht Centraal. Daarnaast de komende jaren uitstroom door pensionering.

Leerlingen

De leerlingaantallen zoals hieronder getoond vormen de basis voor de meerjarenbegroting.

Scholen	1 feb 2025	1 feb 2026	1-2-2027	1 feb 2028	1 feb 2029
04IF CBS De Zaaier	234	246	246	246	246
04TK CBS De Parel	262	262	262	262	262
04VV CBS De Verreklijker	60	61	67	67	67
05AY CBS De Ark	50	47	45	45	46
05NM CBS De Sprankel	61	59	60	60	60
06OW CBS Het Fundament	138	140	142	142	145
06WN CBS Eben Haezer	138	145	143	143	143
07IC CNS d'Uylenbrch	213	221	228	228	228
07ZY PCB De Regenboog	252	270	270	270	270
08BK CBS Het Bakken	342	339	345	355	360
09UJ CBT 't Kompas	269	269	269	269	269
Totaal	2019	2059	2077	2087	2096

In bovenstaande prognose ontwikkeling fte's zijn de uitlopende pensioengerechtigde medewerkers nog niet vervangen. Hierdoor lijkt het, alsof het aantal fte's afneemt, terwijl het aantal leerlingen licht stijgt. De lichte stijging in het aantal leerlingen komt door nieuwe woningen die worden gebouwd in de diverse kernen.

Financieel meerjarenperspectief

Hierna wordt aandacht besteed aan diverse meerjarenoverzichten. Deze zijn ontleend aan de meest recente definitieve meerjarenbegroting 2025-2029 en de realisatiecijfers 2024. Deze zijn opgenomen conform de gegevensset A2 die door het Ministerie is voorgeschreven.

Het gaat hier dan om

- meerjaren exploitatie
- meerjaren balans
- meerjaren kasstroomoverzicht
- meerjaren kengetallen

Meerjaren exploitatie

3 Baten	Realisatie 2025	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
3.1 Rijksbijdragen	€ 17.549.934	€ 16.161.820	€ 17.338.429	€ 17.390.883	€ 17.685.647	€ 17.759.354	€ 17.817.762
3.2 Overige overheidsbijdragen	€ 85.892	€ 82.095	€ 197.000	€ 196.000	€ 196.000	€ 196.000	€ 196.000
3.3 Overige baten	€ 387.062	€ 241.450	€ 185.500	€ 179.500	€ 179.500	€ 179.500	€ 179.500
Totaal: 3 Baten	€ 18.022.888	€ 16.485.365	€ 17.720.929	€ 17.966.383	€ 18.061.147	€ 18.134.854	€ 18.193.262
4.1 Personeelslasten	€ 14.621.777	€ 14.991.062	€ 15.296.228	€ 15.244.108	€ 15.332.817	€ 15.455.881	€ 15.557.768
4.2 Afschrijvingen	€ 373.782	€ 406.716	€ 442.790	€ 531.119	€ 529.375	€ 511.033	€ 492.834
4.3 Huisvestingslasten	€ 974.756	€ 913.750	€ 1.078.830	€ 1.064.730	€ 1.064.730	€ 1.064.730	€ 1.064.730
4.4 Overige lasten	€ 1.604.880	€ 1.660.546	€ 1.727.004	€ 1.720.924	€ 1.720.923	€ 1.720.926	€ 1.720.928
Totaal: 4 Lasten	€ 17.575.195	€ 17.972.074	€ 18.544.852	€ 18.560.881	€ 18.647.845	€ 18.752.370	€ 18.836.260
6.1 Financiële baten	€ 263.068	€ -	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Resultaat	€ 710.761	€ -1.486.709	€ -798.323	€ -569.498	€ -561.698	€ -592.516	€ -617.998

De meerjarenbegroting is tot stand gekomen, rekening houdend met de volgende uitgangspunten:

- **Rijksbijdragen:**
 - Indexatie van Rijksbijdragen met 4,2% op advies van de PO raad, ter compensatie van de vastgestelde CAO in 2025
- **Lasten:**
 - hogere lasten, dit door de hogere materiaal- en personeelskosten.
 - rekening houdend met het activeren en afschrijven van groot onderhoud, derhalve geen dotatie aan de voorziening groot onderhoud.
 - benodigde investeringen in de Het Fundament en de Uylenborch en extra onderhoud om de school Eben Haëzer en De Zaaier draaiende te houden tot nieuwbouw.
 - het Baken zal in 2026 nieuwbouw/renovatie krijgen. In de begroting is rekening gehouden met een bijdrage vanuit de eigen middelen.

De begrote negatieve resultaten van 2026 tot en met 2030 worden verklaard door:

- 1) In 'besteding surplus publiek eigen vermogen' is vastgelegd dat De Stroming meerjarig extra middelen inzet ten behoeve van passend onderwijs.
- 2) De inzet van de nog te besteden subsidie Basisvaardigheden.

De komende jaren zal er goed gekeken worden dat De Stroming een zachte landing maakt richting de signaleringswaarde bepaald door de overheid.

Meerjaren balans

De meerjaren balans is hieronder weergegeven.

Activa	realisatie 2025	budget 2026	budget 2027	budget 2028	budget 2029	budget 2030
Materiële vaste activa	2.213.851	4.158.361	4.063.942	3.981.067	3.777.834	3.540.100
Financiële activa	1.007.515	1.007.515	1.007.515	1.007.515	1.007.515	1.007.515
Vorderingen	1.147.558	1.147.558	1.147.558	1.147.558	1.147.558	1.147.558
Liquide middelen	6.639.971	3.962.298	3.482.979	2.999.916	2.609.624	2.229.360
Totaal	11.008.895	10.275.732	9.701.994	9.136.056	8.542.531	7.924.533
Passiva						
Algemene reserve	1.731.708	1.002.785	433.287	-128.411	-720.926	-1.335.035
Bestemmingsreserve publiek	5.358.240	5.358.240	5.358.240	5.358.240	5.358.240	5.358.240
Bestemmingsreserve privaat	1.483.150	1.483.150	1.483.150	1.483.150	1.483.150	1.483.150
Voorzieningen	358.010	358.010	358.010	358.010	358.010	358.010
Langlopende schulden	14.021	9.781	5.541	1.301	291	291
Kortlopende schulden	2.063.766	2.063.766	2.063.766	2.063.766	2.063.766	2.059.877
Totaal	11.008.895	10.275.732	9.701.994	9.136.056	8.542.531	7.924.533

In de meerjaren balans is de doorwerking van de geraamde resultaten, investeringen, afschrijvingen doorgerekend. De omvang van de vaste activa is bepaald door toevoeging van geplande investeringen en de afname van de geraamde afschrijvingen. De investeringen bestaan voornamelijk uit de uitbouw en verbouwing van Het Bakken, de nieuwbouw van Het Fundament en d'Uylenborch en de aan te schaffen meubilair, daarnaast investeringen in groot onderhoud.

De liquide middelen worden beïnvloed door de geprognosticeerde resultaten, gecorrigeerd voor afschrijvingen en dotaties, de geplande investeringsuitgaven en de uitgaven vanuit het meerjaren onderhoudsplan. Het eigen vermogen fluctueert met de geprognosticeerde resultaten, afschrijvingen bestemmingsreserve groot onderhoud en de uitputting ouderbijdrage. De voorzieningen zijn bepaald aan de hand van de begrote dotaties en de meerjaren onderhoudsplannen. Het bestedingsplan zorgt voor dalende resultaten en liquide middelen. De verwachte omvang van de liquide middelen in 2030 voldoet nog aan de signaleringswaarden van Inspectie voor liquiditeit en omvang liquide middelen.

Meerjaren kasstroomprognose

Op basis van de meerjaren balans en de meerjaren exploitatie kan een specificatie worden gemaakt van de doorwerking van de primaire stromen (resultaat, investeringen in activa en onttrekkingen uit voorzieningen) op de beschikbare liquide middelen. Onderstaand is de meerjaren kasstroom weergegeven op de indirecte methode. Dit is dezelfde methode als in de meerjarenbegroting is gehanteerd.

Meerjaren kasstroomoverzicht	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Saldo baten en lasten	€ 447.693	€ -823.923	€ -594.498	€ -586.698	€ -617.516	€ -642.998
Aanpassingen voor:						
- afschrijvingen	€ 312.023	€ 442.790	€ 531.119	€ 529.375	€ 511.033	€ 492.834
- mutatie voorzieningen	€ -99.961					
- mutatie eigen vermogen	€ -0					
Mutatie vlottende activa	€ -914.035					
Mutatie kortlopende schulden	€ 37.192					
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	€ -217.089	€ -381.133	€ -63.379	€ -57.323	€ -106.483	€ -150.164
Ontvangen interest	€ 263.068	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Kasstroom uit operationele activiteiten	€ 45.979	€ -356.133	€ -38.379	€ -32.323	€ -81.483	€ -125.164
(des) Investerings in materiële vaste activa	€ -187.916	€ -2.387.300	€ -436.700	€ -446.500	€ -307.800	€ -255.100
(des) Investerings in financiële vaste activa	€ -2.400	€ 70.000				
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	€ -190.316	€ -2.317.300	€ -436.700	€ -446.500	€ -307.800	€ -255.100
Mutaties langlopende schulden	€ -3.949	€ -4.240	€ -4.240	€ -4.240	€ -1.010	€ -
Mutaties liquide middelen	€ -148.286	€ -2.677.673	€ -479.319	€ -483.063	€ -390.293	€ -380.264
Beginstand liquide middelen	€ 6.788.257	€ 6.639.971	€ 3.962.298	€ 3.482.979	€ 2.999.916	€ 2.609.623
Mutatie liquide middelen	€ -148.286	€ -2.677.673	€ -479.319	€ -483.063	€ -390.293	€ -380.264
Eindstand liquide middelen	€ 6.639.971	€ 3.962.298	€ 3.482.979	€ 2.999.916	€ 2.609.623	€ 2.229.359

Meerjaren kengetallen

De tabel hieronder toont de meerjaren kengetallen, op basis van de realisatie 2025 en de begroting 2026-2030. De gehele periode blijft De Stroming boven de eigen grenzen en de signaleringswaarden van de inspectie van het Onderwijs.

Kengetallen	realisatie 2025	budget 2026	budget 2027	budget 2028	budget 2029	budget 2030
Solvabiliteit	81,1%	79,8%	78,7%	77,4%	75,8%	74,0%
Liquiditeit	3,77	2,48	2,24	2,01	1,82	1,64
Absolute omvang liq.middelen	6.639.971	3.962.298	3.482.979	2.999.916	2.609.624	2.229.360

De liquiditeit van de stichting daalt in de komende jaren door investeringen in verschillende scholen ten aanzien van nieuwbouw en de daarbij behorende meubilair. De liquiditeit wordt gemonitord om ervoor te zorgen dat de stichting voldoende middelen houdt voor continuïteit.

Signaleringswaarde mogelijk bovenmatig publiek vermogen

De berekening van de signaleringswaarde bovenmatig publiek vermogen is gebaseerd op de realisatie 2025 en de begroting 2026-2030. In de begroting wordt de afbouw van het surplus publiek eigen vermogen zichtbaar.

Bij de berekening zijn de nog te besteden NPO middelen en de bestemmingsreserve Groot onderhoud uit de berekening gehaald omdat dit een oneerlijk beeld geeft over het bovenmatig eigen vermogen van de stichting.

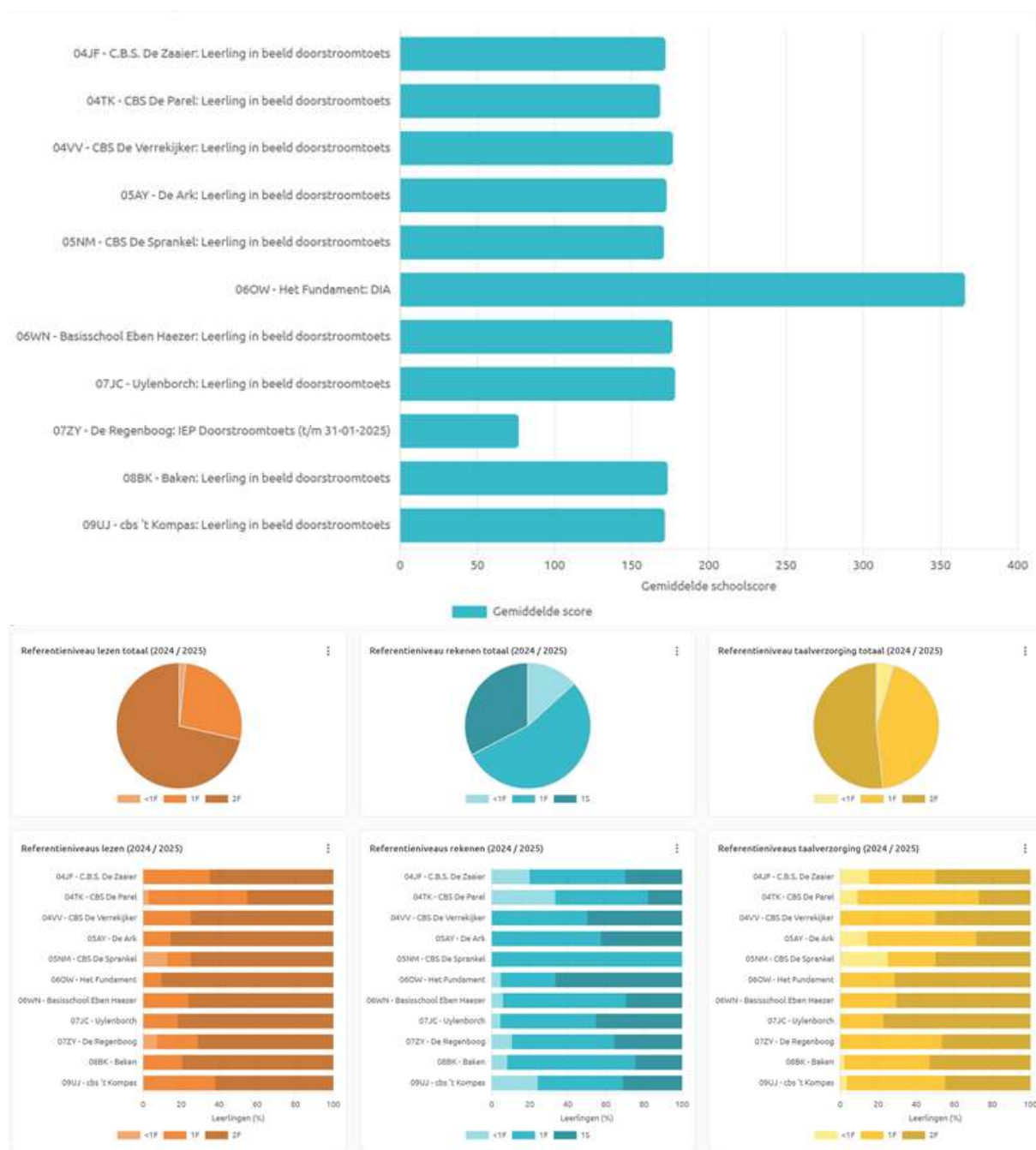
Surplus publiek eigen vermogen	realisatie 2025	budget 2026	budget 2027	budget 2028	budget 2029	budget 2030
Aanschafwaarde gebouwen	984.069	1.933.569	2.119.569	2.331.069	2.484.169	2.531.669
Boekwaarde resterende MVA	1.531.015	2.224.792	1.944.373	1.649.998	1.293.665	1.008.431
Totale baten (incl. financiële baten)	18.285.956	17.745.929	17.991.383	18.086.147	18.159.854	18.218.262
Normatief eigen vermogen	3.070.197	4.339.905	4.189.868	4.034.534	3.779.105	3.526.954
Publiek eigen vermogen (incl. NPO en GO)	7.089.949	6.361.025	5.791.527	5.229.829	4.637.314	4.023.205
Bovenmatig vermogen (incl. NPO en GO)	4.019.751	2.021.121	1.601.659	1.195.295	858.209	496.251
Publiek eigen vermogen (excl. NPO en GO)	6.255.483	6.361.025	5.791.527	5.229.829	4.637.314	4.023.205
Bovenmatig vermogen (excl. NPO en GO)	3.185.286	2.021.121	1.601.659	1.195.295	844.188	496.251

De signaleringswaarde eigen vermogen wordt conform besluit afgebouwd en gemonitord.

In het verslag van de Raad van Commissarissen, zie paragraaf 3.4, is het standpunt over de continuïteit van de Stroming beschreven.

8 Onderwijsprestaties op de scholen doorstroomtoets 02-2025

- ***B Jaarrekening***

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

B	JAARREKENING	
B1	Grondslagen voor de jaarrekening	42
B2	Balans per 31 december 2025	50
B3	Staat van baten en lasten 2025	52
B4	Kasstroomoverzicht 2025	53
B5	Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	
1.2	Materiële vaste activa	54
1.3	Financiële vaste activa	55
1.5	Vorderingen	55
1.7	Liquide middelen	55
2.1	Eigen vermogen	56
2.2	Voorzieningen	57
2.3	Langlopende schulden	58
2.4	Kortlopende schulden	58
	Model G: verantwoording subsidies OCW	58
	Gebeurtenissen na balansdatum	60
B6	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	61
B7	Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	
3.1	(Rijks)bijdragen OCW	62
3.2	Overige overheidsbijdragen	62
3.5	Overige baten	62
4.1	Personele lasten	63
4.2	Afschrijvingslasten	63
4.3	Huisvestingslasten	64
4.4	Overige lasten	64
5	Financiële baten en lasten	65
	WNT verantwoording	66
	Model E: Overzicht verbonden partijen	68
C	OVERIGE GEGEVENS	
C1	(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten	69
C2	Controleverklaring van de onafhankelijk controlerend accountant	70
	Ondertekening jaarrekening	71

B1 Grondslagen voor de jaarrekening

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

Dit betreft de jaarrekening van De Stroming. De jaarrekening is opgemaakt per mei 2026. De Stroming verzorgt primair onderwijs in het land van Heusden en Altena.

Statutaire naam: De Stroming, VPCO in het Land van Heusden en Altena
Kvk nummer: 18061433
Rechtsvorm: Stichting
Zetel rechtspersoon: Werkendam

1.2 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

2. Algemene grondslagen

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor het bepalen van het resultaat, zijn de historische kosten. Voor zover niet anders vermeld, worden activa, vorderingen, passiva en schulden opgenomen tegen nominale waarde en/of verkrijgingswaarde.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het verslagjaar worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs. (geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor de financiële activa of verplichtingen bij eerste verwerking worden gewaardeerd minus aflossingen, plus of minus cumulatieve afschrijving.)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur onder aftrek van eventuele investeringssubsidies. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen berust bij de gemeente. Indien een gebouw door een school blijvend wordt verlaten, wordt het gebouw "om niet" aan de gemeente overgedragen.

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Afschrijvingen op inventaris, apparatuur etc. vindt voor het eerst plaats in de maand na aanschaf. De factuurdatum is hiervoor bepalend. De activeringsgrens is € 500. Investerings onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

De nieuwbouw van Het Kompas wordt in 10 jaar afgeschreven.

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van de voorziening op het moment dat deze zich voordoen.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa.

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom gegenereerde eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van de betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzondere waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom gegenereerde eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies is geweest.

3.6 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

3.7 Effecten

De effecten opgenomen onder de vlottende activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogensinstrumenten buiten de handelsportefeuille, worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingsmodellen en waarderingstechnieken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van recente gelijksoortige 'at arm's length'-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/of van optiewaarderingsmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

3.8 Liquide middelen

Liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

3.9 Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves en de eventuele bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen gepresenteerd, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en de werkelijk gemaakte lasten. In het geval van een tekort wordt het resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

De bestemmingsreserve onderwijskundige vernieuwingen zijn middelen specifiek voor de scholen om te investeren in vernieuwingen, bijvoorbeeld de Talengroep.

De bestemmingsreserve NPO gelden betreft het resultaat van ontvangen bedragen minus de reeds bestede middelen.

De bestemmingsreserve Groot onderhoud is ten behoeve van de afschrijvingslasten van reeds voorzien groot onderhoud in de afgelopen jaren.

De bestemmingsreserve restrisico is gebaseerd op de jaarlijkse risico-analyse. Met deze reserve maakt De Stroming de omvang van restrisico 's, die niet zijn opgenomen in de meerjarenbegroting, apart inzichtelijk.

De bestemmingsreserve vordering OCW 2022 betreft het alsnog toegekende betaalritmeverschil uit 2022, dat is ontstaan bij de overstap naar een andere manier van bekostiging door DUO. In afwachting van de definitieve vaststelling door OCW van het te ontvangen bedrag, is door het schoolbestuur een bestemmingsreserve gevormd voor de vordering.

Het "Fonds Vereniging" en het "Personeelsfonds" en de "Reserve Schoolfonds" zijn met eigen middelen d.w.z. zonder subsidie van de overheid opgebouwd. Het voor- of nadelig saldo van de exploitatie wordt toegevoegd c.q. onttrokken aan de reserve c.q. het fonds.

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

3.10 Voorzieningen

3.10.1 Algemeen

Alle voorzieningen zijn nominaal, behalve de jubileumvoorziening. Deze is contant gemaakt (disconteringsvoet van 2,5%).

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte of verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

3.10.1 Voorziening langdurig zieken

De voorziening voor langdurig zieken wordt gevormd op basis van de verwachting dat medewerkers ziek uitstromen, hierbij wordt rekening gehouden met toekomstige te betalen salariskosten. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde gezien de korte looptijd van deze voorziening per medewerker.

3.10.3 Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum indiensttreding, blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen salarisstijging van 4%, de discontovoet bedraagt 2,5%.

3.11 Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij eerste waardering tegen de reële waarde gewaardeerd daarna tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

3.12 Kortlopende schulden en overlopende passiva

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden bij eerste waardering tegen de reële waarde gewaardeerd daarna tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn geplaatst.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben. Met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Met uitzondering van obligatierente. Deze wordt volgens kasstelsel verantwoord in het jaar van uitbetaling.

4.2 Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiële exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie van OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft (in het jaar van toewijzing) volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Niet-geoordeelde OCW-subsidies (subsidiën die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening-clausule heeft) worden naar rato van de voortgang (%) van de gesubsidieerde activiteiten verwerkt in de staat van baten en lasten. De subsidies waarvoor nog niet (alle) activiteiten (prestaties) zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen.

Geoormerkte OCW-subsidies (G2-doelsubsidies met verrekening-clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de werkelijke subsidiabele lasten komen (naar rato van de aan het verslagjaar toe te rekenen werkelijke subsidiabele uitgaven). Niet bestede middelen worden verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord als schuld aan het Ministerie van OCW onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn (subsidietijdvak) is verlopen op balansdatum (terugvordering door OCW).

De doorbetaalde rijksbijdragen vanuit samenwerkingsverband worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar van toewijzing, tenzij toerekening naar schooljaar plaatsvindt (in plaats van per kalenderjaar).

4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.4. Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.5 Personeelsbeloningen

4.5.1 Periodiek betaalbare beloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave, bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van bonusbetalingen wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

4.5.2 Pensioenverplichtingen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Per 31 december 2025 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 123,5 (2024: 111,9%).

Per school worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

4.6 Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van levensduur conform schema. Dit gebeurt volgens de methode: in het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang lineair afgeschreven. De gehanteerde activeringsgrens is € 500.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

4.7 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Resultaat

Het resultaat van de exploitatie wordt toegevoegd of onttrokken aan de (bestemde) reserve(s), zoals door het college van bestuur besloten.

B2 Balans per 31 december 2025
na resultaatbestemming

Activa	31-12-2025		31-12-2024	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	682.836		650.836	
Inventaris en apparatuur	1.531.015		1.687.122	
		2.213.851		2.337.957
Financiële vaste activa				
Effecten	980.065		951.074	
Waarborgsommen	27.450		25.050	
		1.007.515		976.124
Vlottende activa				
Vorderingen				
Debiteuren	165.264		164.343	
Ministerie van OCW	733.599		-	
Overige vorderingen en overlopende activa	248.695		98.171	
		1.147.558		262.514
Liquide middelen				
Kas	535		321	
Tegoeden op bankrekeningen	6.639.436		6.787.936	
Overige liquide middelen	-		-	
		6.639.971		6.788.257
TOTAAL ACTIVA		11.008.895		10.364.852

Passiva	2025		2024	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Algemene reserve	1.861.580		1.475.848	
Bestemmingsreserves	6.711.518		6.386.490	
		8.573.098		7.862.337
Voorzieningen				
Overige voorzieningen	358.010		457.971	
		358.010		457.971
Langlopende schulden				
Overige langlopende schulden	14.021		17.970	
		14.021		17.970
Kortlopende schulden				
Crediteuren	334.494		218.022	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	655.066		990.150	
Schulden terzake van pensioenen	13.750		196.737	
Overige kortlopende schulden	9.116		4.458	
Overlopende passiva	1.051.340		617.208	
		2.063.766		2.026.574
TOTAAL PASSIVA		11.008.895		10.364.852

B3 Staat van Baten en Lasten 2025

	Realisatie 2025 €	Begroting 2025 €	Realisatie 2024 €
Baten			
(Rijks)bijdragen OCW	17.549.934	16.161.820	16.057.702
Overige overheidsbijdragen	85.892	82.095	225.568
Overige baten	387.062	241.450	242.759
Totaal baten	18.022.888	16.485.365	16.526.028
Lasten			
Personele lasten	14.621.777	14.991.062	14.389.669
Afschrijvingslasten	373.782	406.716	370.845
Huisvestingslasten	974.756	913.750	880.569
Overige lasten	1.604.880	1.660.546	1.458.883
Totaal lasten	17.575.195	17.972.074	17.099.966
Saldo baten en lasten	447.693	-1.486.709	-573.939
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	263.068	-	91.809
Financiële lasten	-	-	-
Totaal financiële baten en lasten	263.068	-	91.809
Resultaat baten en lasten	710.761	-1.486.709	-482.129

B4 Kasstroomoverzicht 2025

	2025		2024	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		447.693		-573.938
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	361.797		370.845	
Afschrijvingen desinvesteringen materiële vaste activa	-49.774		-	
Mutaties voorzieningen	-99.961		-655.678	
Overige mutaties eigen vermogen	-0		794.425	
		212.061		509.592
Verandering in vlottende middelen				
- Vorderingen	-885.044		-20.404	
- Effecten	-28.991		-	
- Kortlopende schulden	37.192		406.520	
		-876.843		386.116
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-217.089		321.771
Ontvangen interest	263.068		91.809	
Betaalde interest	-		-	
		263.068		91.809
Kasstroom uit operationele activiteiten		45.979		413.580
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
(des)Investerings in materiële vaste activa	-187.916		-192.031	
(des)Investerings in financiële vaste activa	-2.400		-94.708	
		-190.316		-286.738
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-190.316		-286.738
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutaties langlopende schulden	-3.949		-4.173	
		-3.949		-4.173
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-3.949		-4.173
Mutatie liquide middelen		-148.286		122.669
Beginstand liquide middelen	6.788.257		6.665.589	
Mutatie liquide middelen	-148.286		122.669	
Eindstand liquide middelen		6.639.971		6.788.257

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans per 31 december 2025

Activa

Vaste activa

	31-12 2025	31-12 2024
	€	€
1.2 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	682.836	650.836
Inventaris en apparatuur	1.531.015	1.687.122
Vaste bedrijfsmiddelen	-	-
	<u>2.213.851</u>	<u>2.337.958</u>

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
	€	€	€	€
<i>Boekwaarde</i>				
31-12-2024				
Aanschafwaarde	912.772	3.276.517	-	4.189.289
Cumulatieve afschrijvingen	-261.937	-1.589.395	-	-1.851.331
	<u>650.836</u>	<u>1.687.122</u>	<u>-</u>	<u>2.337.958</u>
<i>Mutaties</i>				
Investerings	75.009	174.330	-	249.339
Afschrijvingen	-42.733	-319.064	-	-361.797
Desinvesteringen	-3.712	-57.711	-	-61.423
Afschrijvingen desinvesteringen	3.436	46.338	-	49.774
	<u>32.000</u>	<u>-156.107</u>	<u>-</u>	<u>-124.107</u>
<i>Boekwaarde</i>				
31-12-2025				
Aanschafwaarde	984.069	3.393.136	-	4.377.205
Cumulatieve afschrijvingen	-301.234	-1.862.121	-	-2.163.354
	<u>682.836</u>	<u>1.531.015</u>	<u>-</u>	<u>2.213.851</u>

Onder de inventaris en apparatuur worden tevens het meubilair en de ICT verantwoord.

De onder de desinvesteringen en afschrijvingen desinvesteringen opgenomen bedragen, betreffen activa met een boekwaarde 0 en die niet meer aanwezig zijn.

Afschrijvingstermijnen:

Gebouwen en terreinen	8-40 jaar
Inventaris en apparatuur	5-40 jaar
ICT	3-20 jaar
Meubilair	10-30 jaar
Leermiddelen	8-9 jaar

1.3 Financiële vaste activa	31-12 2025	31-12 2024
	€	€
Effecten (langlopend)	980.065	951.074
Waarborgsom	27.450	25.050
	<u>1.007.515</u>	<u>976.124</u>

Effecten (langlopend)

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Mutaties 2025 Investerings	Koerswinst/verlies en dividend	Kosten	Boekwaarde 31-12-2025
			-		
Aandelen en obligaties	951.074	-	28.991	-	980.065
Totaal effecten	<u>951.074</u>	<u>-</u>	<u>28.991</u>	<u>-</u>	<u>980.065</u>

De effecten zijn volledig uit private middelen belegd, zie de bestemmingsreserve. Er is voldaan aan het treasurystatuut.

Waarborgsom

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2025	Betaald in 2025	Terugontvangen 2025	Boekwaarde 31-12-2025
		+	-/-	
Waarborgsom	25.050	2.400	-	27.450
Totaal waarborgsom	<u>25.050</u>	<u>2.400</u>	<u>-</u>	<u>27.450</u>

1.5 Vorderingen	31-12 2025	31-12 2024
	€	€
Debiteuren	<u>165.264</u>	<u>164.343</u>
Ministerie van OCW DUO restitutie	<u>733.599</u>	<u>-</u>
<i>Overige overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	238.409	92.723
Fietsplan / bedrijfsfitness	10.286	5.447
<i>Totaal overlopende activa</i>	<u>248.695</u>	<u>98.171</u>
Totaal vorderingen	<u>1.147.558</u>	<u>262.514</u>

De vorderingen hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

1.7 Liquide middelen	31-12 2025	31-12 2024
	€	€
Kas	535	321
Tegoeden op bankrekeningen	6.639.436	6.787.936
	<u>6.639.971</u>	<u>6.788.257</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Passiva

	31-12 2025	31-12 2024
	€	€

2.1 Eigen vermogen

Algemene reserve	1.861.580	1.475.848
Bestemmingsreserves	6.711.518	6.386.490

	8.573.098	7.862.337
--	-----------	-----------

Verloopoverzicht 2025

	Saldo 31-12-2024	Correctie	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo 31-12-2025
	€	€	€	€	€
Algemene reserve	1.475.848	-	385.733	-	1.861.580
Bestemmingsreserves (publiek)					
Bestemmingsreserve onderwijskundige vernieuwingen	2.858.876	-	-161.872	-	2.697.004
Bestemmingsreserve NPO gelden	267.929	-	-267.929	-	-
Bestemmingsreserve Groot onderhoud	834.465	-	32.000	-	866.465
Bestemmingsreserve restrisico	931.300	-	-	-	931.300
Bestemmingsreserve vordering OCW 2022	-	-	733.599	-	733.599
	4.892.570	-	335.798	-	5.228.368
Bestemmingsreserves (privaat)					
Reserve Schoolfonds	231.136	-	-39.761	-	191.375
Reserve Stichting	1.251.144	-	28.991	-	1.280.135
Reserve Personeelsfonds	11.639	-	-	-	11.639
	1.493.920	-	-10.770	-	1.483.150
Totaal bestemmingsreserves	6.386.490	-	325.028	-	6.711.518
Totaal Eigen vermogen	7.862.337	-	710.761	-	8.573.098

Het bestuur van De Stroming, Stichting voor Protestants Christelijk primair onderwijs in het Land van Heusden en Altena stelt voor het saldo van baten en lasten de bestemming te geven zoals gepresenteerd onder het verloopoverzicht Eigen Vermogen.

De bestemmingsreserve onderwijskundige vernieuwingen is gevormd op basis van de berekening surplus eigen vermogen en de meerjarenbegroting 2025-2029.

De bestemmingsreserve NPO gelden betreft het resultaat van ontvangen bedragen minus de reeds bestede middelen.

De bestemmingsreserve Groot onderhoud is ter dekking van de afschrijvingslasten van de vervallen voorziening groot onderhoud.

De bestemmingsreserve Restrisico is gebaseerd op de jaarlijkse risico-analyse. Met deze reserve maakt De Stroming de omvang van restrisico's, die niet zijn opgenomen in de meerjarenbegroting, apart inzichtelijk.

De bestemmingsreserve vordering OCW 2022 betreft het alsnog toegekende betaalritmeverschil uit 2022,

dat is ontstaan bij de overstap naar een andere manier van bekostiging door DUO. In afwachting van de definitieve vaststelling door OCW van het te ontvangen bedrag, is door het schoolbestuur een bestemmingsreserve gevormd voor de vordering.

De reserve "Stichting" en het "Personeelsfonds" en de "Schoolfonds" zijn met eigen middelen d.w.z. zonder subsidie van de overheid opgebouwd. Het voor- of nadelig saldo van de exploitatie wordt toegevoegd c.q. onttrokken aan de reserve c.q. het fonds.

	31-12 2025	31-12 2024
	€	€
2.2 Voorzieningen		
Personele voorzieningen	358.010	457.971
	<u>358.010</u>	<u>457.971</u>

	Saldo 31-12-2024	Dotatie 2025	Onttrekking 2025	Vrijval 2025	Saldo 31-12-2025
	€		€	€	€
Personele voorzieningen					
Langdurig zieken	206.562	63.217	169.495	-	100.284
Jubilea	248.871	11.483	2.628	-	257.726
Wet WAB	2.538	-	2.538	-	-
Totaal voorzieningen	<u>457.971</u>	<u>74.700</u>	<u>174.661</u>	<u>-</u>	<u>358.010</u>

	Kortlopend deel < 1 jaar	Middenlang deel 1 - 5 jaar	Langlopend deel > 5 jaar	Totaal
	€	€	€	€
Personele voorzieningen				
Langdurig zieken	100.284	-	-	100.284
Jubilea	38.764	75.071	143.891	257.726
Totaal voorzieningen	<u>139.048</u>	<u>75.071</u>	<u>143.891</u>	<u>358.010</u>

Voorziening langdurig zieken

De analyse van de zieken per 31 december 2025 leidt tot de vorming van een voorziening langdurig zieken. Hierbij wordt rekening gehouden met toekomstige te betalen salariskosten en transitievergoedingen. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde gezien de korte looptijd van deze voorziening per medewerker.

Voorziening jubilea

Hierbij worden aannames gehanteerd omtrent bijvoorbeeld: salarisstijging per jaar, de blijfkans van werknemer, de kans dat het jubileum wordt behaald en de pensioenleeftijd. Dit wordt alleen voor het personeel in vaste dienst berekend.

	31-12 2025	31-12 2024
	€	€
2.3 Langlopende schulden		
Overige langlopende schulden	14.021	17.970

	Saldo 31-12-2024	Investerings 2025	Vrijval 2025	Saldo 31-12-2025
	€		€	€
Vooruitontv. inv. subs. gem. langl.	16.533	-	3.406	13.127
Vooruitontv. inv. subs. priv. langl.	1.437	-	543	894
	17.970	-	3.949	14.021

	Kortlopend deel < 1 jaar	Middenlang deel 1 - 5 jaar	Langlopend deel > 5 jaar	Totaal
	€	€	€	€

Onderverdeling langlopende schulden

Vooruitontv. inv. subs. gem. langl.	3.340	9.787	-	13.127
Vooruitontv. inv. subs. priv. langl.	610	284	-	894
Totaal voorzieningen	3.950	10.071	-	14.021

2.4 Kortlopende schulden

	31-12 2025	31-12 2024
	€	€
Crediteuren	334.494	218.022
Belastingen en premies sociale verzekeringen	655.066	990.150
Schulden terzake van pensioenen	13.750	196.737
Overige kortlopende schulden	9.116	4.458
Overlopende passiva	1.051.340	617.208
	2.063.766	2.026.574

Specificatie overlopende passiva

Vooruitontvangen subsidies Ministerie van OCW	203.048	115.135
Vooruitontvangen bedragen	305.362	27.200
Vakantiegeld reservering	500.265	478.530
Bindingstoelage reservering	38.713	(7.898)
Vooruitontvangen investeringssubsidies gemeente	3.340	3.629
Vooruitontvangen investeringssubsidies privaat	610	610
Overige overlopende passiva	2	1
	1.051.340	617.208

De kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan één jaar.

VERANTWOORDING SUBSIDIES (MODEL G)
Brinnr:

41239

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Opleiding tot Leraar	SOOL22301	10-11-2022	Onderhanden
Opleiding tot Leraar	SOOL23381	15-12-2023	Onderhanden
Opleiding tot Leraar	SOOL23384	13-12-2023	Onderhanden
Opleiding tot Leraar	SOOL23385	8-12-2023	Onderhanden
Opleiding tot Leraar	SOOL23585	8-12-2023	Onderhanden
Opleiding tot Leraar	SOOL23599	14-12-2023	Onderhanden
Opleiding tot Leraar	SOOLPO24228	25-9-2024	Onderhanden
Opleiding tot Leraar	SOOLPO24339	7-10-2024	Nee
Opleiding tot Leraar	SOOLPO24657	30-10-2024	Onderhanden
Opleiding tot Leraar	SOOLPO24658	30-10-2024	Onderhanden
Zij-instroom	4/262/39993 (144469-1)	25-9-2024	Onderhanden
Zij-instroom	3/038/39995	20-2-2023	Ja
Basisvaardigheden	VBV24-PO-1962	18-6-2024	Onderhanden
Basisvaardigheden	VBV24-PO-2512	18-6-2024	Onderhanden
Basisvaardigheden	VBV24-PO-2716	18-6-2024	Onderhanden
Basisvaardigheden	VBV23-PO-1223	31-5-2023	Ja
Basisvaardigheden	VBV25-PO-1724	28-4-2025	Onderhanden
Basisvaardigheden	VBV25-PO-1806	28-4-2025	Onderhanden
Basisvaardigheden	VBV25-PO-1838	28-4-2025	Onderhanden
Studieverlof	174470	14-5-2025	Onderhanden
Studieverlof	175310	14-5-2025	Onderhanden
Zij-instroom	2021/2/1784081	19-2-2021	Ja

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen relevante gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

B6 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

In de loop van 2020 heeft CBS De Parel te Rijswijk met HOPPAS kinderopvang en met instemming van Gemeente Altena een verhuurovereenkomst voor bepaalde tijd afgesloten. Deze is met een jaar verlengd. Het betreft een bedrag van € 3.850 per jaar.

B7 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 2025

Baten

	Realisatie 2025 €	Begroting 2025 €	Realisatie 2024 €
3.1 (Rijks)bijdragen Ministerie van OCW			
Rijksbijdrage Lumpsum	15.995.898	15.759.147	14.963.444
Overige subsidies ministerie van OCW	402.221	-	421.147
Doorbetalingen rijksbijdragen SWV	535.769	402.673	673.111
Baten voorgaande jaren	616.046	-	-
Totaal (Rijks)bijdrage Ministerie van OCW	<u>17.549.934</u>	<u>16.161.820</u>	<u>16.057.702</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen			
Gemeentelijke bijdragen	85.892	82.095	225.568
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>85.892</u>	<u>82.095</u>	<u>225.568</u>
3.5 Overige baten			
Verhuur onroerende zaken	89.343	50.900	43.603
Detachering personeel	12.583	-	-
Ouderbijdragen/Ouderraad	56.451	85.000	97.242
Excursies, reizen en activiteiten	14.162	17.500	13.871
Overige	214.523	88.050	88.043
Totaal overige baten	<u>387.062</u>	<u>241.450</u>	<u>242.759</u>

Lasten

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	€	€	€
4.1 Personele lasten			
Lonen en salarissen	14.147.080	14.154.137	13.825.166
Dotaties/vrijval personele voorzieningen	74.700	-	178.788
Ontrekkingen/vrijval personele voorzieningen	-174.661	-	-
Nascholing	236.971	203.100	276.691
Inhuur externen	346.768	242.850	299.803
Kosten arbodienst	63.123	53.000	57.138
Knelpunten passend onderwijs	3.733	-	809
Schoolontwikkeling en innovatie	81.467	286.000	29.478
Overige personele lasten	34.505	93.725	23.965
	<u>14.813.686</u>	<u>15.032.812</u>	<u>14.691.837</u>
Uitkeringen (-/-)	-191.909	-41.750	-302.167
Totaal personele lasten	<u>14.621.777</u>	<u>14.991.062</u>	<u>14.389.669</u>

Specificatie Lonen en salarissen

Salariskosten	10.987.677	11.145.588	10.685.113
Sociale lasten	1.630.211	1.538.276	1.685.869
Pensioenpremies	1.529.192	1.470.273	1.454.183
	<u>14.147.080</u>	<u>14.154.137</u>	<u>13.825.166</u>

Aantal fte's

	FTE's 2025	FTE's 2024
OP	115,67	119,07
OOP	31,37	36,68
DIR	7,23	6,55
	<u>154,27</u>	<u>162,30</u>

De FTE's hebben betrekking op het aantal werkzame medewerkers per 31 december 2025.
Alle medewerkers zijn werkzaam in Nederland.

4.2 Afschrijvingslasten

Gebouwen en terreinen	42.733	72.100	41.000
Overige materiële vaste activa	319.064	334.616	329.845
Boekresultaat desinvesteringen	11.985	-	-
Totaal afschrijvingslasten	<u>373.782</u>	<u>406.716</u>	<u>370.845</u>

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	€	€	€
4.3 Huisvestingslasten			
Huur	51.284	17.600	23.699
Verzekeringen	-	-	11.277
Onderhoud gebouwen/installaties	150.131	134.530	118.291
Energie en water	227.438	365.750	259.637
Schoonmaakkosten	441.300	307.450	356.090
Heffingen	28.475	34.350	20.942
Tuinonderhoud	21.594	18.370	19.841
Bewaking en beveiliging	20.283	14.750	14.436
Overige huisvestingslasten	34.251	20.950	56.357
Totaal huisvestingslasten	974.756	913.750	880.569

4.4 Overige lasten

Administratie en beheer	275.766	160.630	136.678
Reis- en verblijfkosten	-	250	-
Accountantskosten	37.389	25.000	29.593
Inventaris en apparatuur	391.310	384.275	360.141
Leer- en hulpmiddelen	307.044	336.605	348.079
Kantoorbenodigdheden/drukwerk	7.995	5.925	2.027
Telefoon- en portokosten e.d.	25.947	33.275	26.608
Kosten RvT/bestuur	35.995	35.000	34.527
Overige administratielasten	6.875	1.975	7.416
Werving - open/info dagen	1.960	9.150	5.218
Representatie	11.374	58.500	3.402
Kantinekosten	30.803	25.300	29.389
Drukwerk en repro	75.527	84.850	62.067
Excursies / werkweek / sport	95.722	92.205	86.571
Contributies/abonnementen	103.540	117.500	95.404
Medezeggenschap	8.330	11.100	10.056
Verzekeringen	12.245	10.300	-
Overige instellingslasten	177.058	268.706	221.707
Totaal overige instellingslasten	1.604.880	1.660.546	1.458.883

Accountantsshonoraria

Onderzoek jaarrekening	37.389	25.000	29.593
	<u>37.389</u>	<u>25.000</u>	<u>29.593</u>

De volgende accountantskantoren hebben lasten gemaakt:

- Forvis Mazars, controle jaarrekening 2025	31.158	21.780
- Forvis Mazars, controle jaarrekening 2024	6.231	7.813

5. Financiële baten en lasten

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	€	€	€
Financiële baten			
Waarestijging effecten	28.991	-	91.408
Rentebaten	234.077	-	402
Financiële lasten			
Rentelasten	-	-	-
Totaal financiële baten en lasten	<u>263.068</u>	<u>-</u>	<u>91.809</u>

WNT-verantwoording 2025 De Stroming (VPCO in het LHA) te Werkendam

De WNT is van toepassing op De Stroming.

Het voor deze stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 175.000.

Het totaal aantal complexiteitspunten voor de stichting is 7 (zie onderstaande berekening).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling, alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2025	
Bedragen x € 1	M. de Kock
Functiegegevens	
Voorzitter CvB	
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,9
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 129.429
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.917
Subtotaal	€ 150.346
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 157.500
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0
Bezoldiging	€ 150.346
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t

Gegevens 2024	
Bedragen x € 1	M. de Kock
Functiegegevens	
Voorzitter CvB	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,9
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 122.238
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.786
Subtotaal	€ 142.024
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 149.400
Bezoldiging	€ 142.024

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

NVT

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2025								
Bedragen x € 1	T. Groeneveld	J.G. Wassink	P.W.J. van Dalen	R. Bouman	A. Smits	D. van Bennekom	M. van Goch	J.G. Wassink
Functiegegevens	Voorzitter	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01-14/12	15/12-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/09-31/12	01/09-31/12	01/01-14/12
Bezoldiging								
Bezoldiging	€ 7.875	€ 219	€ 5.250	€ 3.500	€ 5.250	€ 1.750	€ 1.750	€ 5.031
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 25.027	€ 1.223	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 5.849	€ 5.849	€ 16.685
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bezoldiging	€ 7.875	€ 219	€ 5.250	€ 3.500	€ 5.250	€ 1.750	€ 1.750	€ 5.031
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Gegevens 2024								
Bedragen x € 1	T. Groeneveld	P.W.J. van Dalen	R. Bouman	A. Smits	J.G. Wassink			
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid			
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	16/09-31/12			
Bezoldiging								
Bezoldiging	€ 7.155	€ 4.770	€ 4.770	€ 4.770	€ 4.770			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 24.900	€ 16.600	€ 16.600	€ 16.600	€ 16.600			
Complexiteitspunten								
Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	4							
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	2							
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1							
Totaal aantal complexiteitspunten	7							
Bezoldigingsklasse	C							
Bezoldigingsmaximum	€ 175.000							

De complexiteitspunten voor de WNT 2025 zijn door het college van bestuur en de RvT vastgesteld respectievelijk goedgekeurd.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Niet van toepassing

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100

Niet van toepassing

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is.

Niet van toepassing

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Model E: Overzicht verbonden partijen

Verbonden partijen

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten *	Eigen vermogen 31-12-2024	Resutaat 2024	Art. 2:403	Conso- lidatie?
SWV Driegang	Stichting	Gorinchem	4 €	578.002	€ 58.523	nee	nee
SWV PO 30-10	Stichting	Drunen	4 €	1.210.814	€ -326.082	nee	nee

* Code activiteiten:

1. contractonderwijs
2. contractonderzoek
3. onroerende zaken
4. overige

C1 (Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten

De verdeling van het exploitatiesaldo over 2025 is vooruitlopend op de goedkeuring door het bestuur reeds in deze jaarrekening verwerkt.

De verdeling van het positieve resultaat ad € 710.761 heeft als volgt plaatsgevonden:

	€	
Algemene reserve		385.733
Bestemmingsreserves (publiek)		
Bestemmingsreserve onderwijskundige vernieuwingen	-161.872	
Bestemmingsreserve NPO gelden	-267.929	
Bestemmingsreserve groot onderhoud	32.000	
Bestemmingsreserve restrisico	-	
Bestemmingsreserve vordering OCW 2022	733.599	
		335.798
Bestemmingsreserves (privaat)		
Reserve schoolfonds	-39.761	
Fonds Vereniging	28.991	
		-10.770
		325.028
		710.761

C2 Controleverklaring van de onafhankelijk controlerend accountant

Wij verwijzen naar de hierna opgenomen controleverklaring.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van commissarissen van De Stroming, stichting voor Protestants Christelijk primair onderwijs in het land van Heusden en Altena

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van De Stroming, stichting voor Protestants Christelijk primair onderwijs in het land van Heusden en Altena te Waardhuizen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van De Stroming, stichting voor Protestants Christelijk primair onderwijs in het land van Heusden en Altena op 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2025 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2025;
2. de staat van baten en lasten over 2025; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van De Stroming, stichting voor Protestants Christelijk primair onderwijs in het land van Heusden en Altena zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Apeldoorn, 29 juni 2026

Forvis Mazars N.V.

w.g.

J. Versluis MSc RA

Collega van bestuur

Naam	Functie	Datum	Ondertekening
De heer M. de Kock	Voorzitter		

raad van commissarissen/Toezichthouders

Naam	Functie	Datum	Ondertekening
Mevrouw P.W.J. van Dalen-van Balen	Auditcommissie		
De heer A. Smits	Remuneratiecommissie		
De heer J. Wassink	Voorzitter		
De heer D.W.H. van Bennekom	Lid		
Mevrouw M.P.J. van Goch	Lid		

De Stroming (VPCO in het LHA), Werkendam
Altena

Vaststelling van de jaarrekening:

College van Bestuur

Goedkeuring van de jaarrekening:

Voorzitter Raad van Toezicht